

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EU) 2016/1628**2020/EØS/81/18****av 14. september 2016****om krav til utslippsgrenser for forurensende gasser og partikler og typegodkjenning av
forbrenningsmotorer til ikke-veigående mobile maskiner, om endring av forordning
(EU) nr. 1024/2012 og (EU) nr. 167/2013 og om endring og oppheving av direktiv 97/68/EF(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 114,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,etter den ordinære regelverksprosessen⁽²⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Det indre marked omfatter et område uten indre grenser, der fritt varebytte og fri bevegelighet for personer, tjenester og kapital må sikres. For dette formål ble det ved europaparlaments- og rådsdirektiv 97/68/EF⁽³⁾ truffet tiltak for å redusere luftforurensning fra motorer som skal monteres i ikke-veigående mobile maskiner. Bestrebelsene for utvikling og drift av Unionens indre marked bør fortsette.
- 2) Det indre marked bør bygge på åpne, enkle og ensartede regler som gir rettsikkerhet og klarhet til fordel for både næringsliv og forbrukere.
- 3) Det er innført en ny lovgivningsmessig metode i Unionens typegodkjenningsregelverk for motorer med sikte på å forenkle og påskynde vedtakelsen av slik lovgivning. I henhold til denne metoden fastsetter regelgiveren grunnleggende regler og prinsipper og gir Kommisjonen myndighet til å vedta delegerte rettsakter og gjennomføringsrettsakter om nærmere tekniske detaljer. Denne forordning bør derfor med hensyn til materielle krav fastsette bare grunnleggende bestemmelser om utslipp av forurensende gasser og partikler og typegodkjenning av forbrenningsmotorer til ikke-veigående mobile maskiner, og bør gi Kommisjonen myndighet til å fastsette tekniske spesifikasjoner i delegerte rettsakter og gjennomføringsrettsakter.
- 4) Ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 167/2013⁽⁴⁾ ble det fastsatt rammeregler for godkjenning av og markedstilsyn for jordbruks- og skogbrukskjøretøyer. Gitt likhetene mellom områdene og positive erfaringer med anvendelsen av forordning (EF) nr. 167/2013 bør det tas hensyn til mange av rettighetene og forpliktelsene fastsatt i nevnte forordning med hensyn til ikke-veigående mobile maskiner. Det er imidlertid viktig at det vedtas et avgrenset sett av regler som fullt ut tar hensyn til de særlige kravene til motorer til ikke-veigående mobile maskiner.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 252 av 16.9.2016, s. 53, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 39/2020 av 20. mars 2020 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering) og vedlegg X (Generelle tjenester), ennå ikke kunngjort.

(1) Uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité av 18. februar 2015 (ennå ikke offentliggjort i EUT).

(2) Europaparlamentets holdning av 5. juli 2016 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 18. juli 2016.

(3) Europaparlaments- og rådsdirektiv 97/68/EF av 16. desember 1997 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om tiltak mot utslipp av forurensende gasser og partikler fra forbrenningsmotorer som skal monteres i ikke-veigående mobile maskiner (EFT L 59 av 27.2.1998, s. 1).

(4) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 167/2013 av 5. februar 2013 om godkjenning av og markedstilsyn for jordbruks- og skogbrukskjøretøyer (EUT L 60 av 2.3.2013, s. 1).

- 5) Ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/42/EF⁽¹⁾ fastsettes de grunnleggende kravene til helse og sikkerhet med hensyn til konstruksjon og produksjon for å bedre sikkerheten for maskiner som bringes i omsetning. I nevnte direktiv fastsettes det imidlertid ikke krav til utslippsgrenser for forurensende gasser og partikler for forbrenningsmotorer til ikke-veigående mobile maskiner. Det bør derfor fastsettes visse særlige forpliktelser for produsenter av ikke-veigående mobile maskiner for å sikre at monteringen av motorer i slike maskiner foretas på en måte som ikke har ugunstig virkning på motorens ytelse med hensyn til utslipp av forurensende gasser og partikler. Det er også nødvendig med visse forpliktelser knyttet til aspekter ved utslippsgrensene for forurensende gasser og partikler fra motorer til ikke-veigående mobile maskiner for å sikre effektive utslippsgrenser for motorer fastsatt i denne forordning.
- 6) Denne forordning bør inneholde grunnleggende krav til utslippsgrenser for og framgangsmåter for EU-typegodkjenning av motorer til ikke-veigående mobile maskiner. Hovedelementene i de relevante kravene i denne forordning bygger på resultatene av Kommisjonens konsekvensanalyse av 20. november 2013, der forskjellige alternativer analyseres ved å føre opp mulige fordeler og ulemper med hensyn til økonomiske, miljømessige, sikkerhetsrelaterte og samfunnmessige aspekter samt helsemessige virkninger. Både kvalitative og kvantitative aspekter ble tatt med i denne analysen.
- 7) For å sikre at det indre marked virker, bør denne forordning fastsette harmoniserte regler for EU-typegodkjenning av motorer til ikke-veigående mobile maskiner. For dette formål bør nye utslippsgrenser fastsettes og anvendes for motorer til ikke-veigående mobile maskiner samt for jordbruks- og skogbruksmaskiner, for å gjenspeile den tekniske utviklingen og for å sikre tilnærming til Unionens politikk i veisektoren. Disse nye utslippsgrensene bør fastsettes med sikte på å oppnå Unionens mål for luftkvalitet og redusere utslipp fra ikke-veigående mobile maskiner og jordbruks- og skogbrukskjøretøyer, og dermed redusere andelen av utslipp fra ikke-veigående mobile maskiner i forhold til utslipp fra veigående kjøretøyer. Derfor bør virkeområdet for Unionens regelverk på dette området utvides med sikte på å forbedre harmoniseringen av markedet på unionsplan og internasjonalt plan og minimere risikoen for konkurransevridning og helseskadelige virkninger.
- 8) I tillegg til å utvide virkeområdet for Unionens regelverk på området markedsharmonisering og samtidig minimere risikoen for konkurransevridning har denne forordning som mål å forenkle de nåværende rettslige rammene, herunder ved å treffe tiltak for å forenkle administrative framgangsmåter, og forbedre de allmenne vilkårene for håndheving av dette regelverket, særlig ved å styrke reglene for markedstilsyn.
- 9) I Kommisjonens hvitbok av 28. mars 2011 med tittelen «Roadmap to a Single European Transport Area – Towards a competitive and resource efficient transport system» (Veikart for et felles europeisk transportområde – mot et konkurransedyktig og ressurseffektivt transportsystem) framheves den særlige rollen som jernbaner og innlands vannveier skal spille når det gjelder å oppnå klimamål. Med tanke på at utviklingen av disse transportsystemene kommer til kort ved sammenligning med andre sektorer når det gjelder å forbedre luftkvaliteten, bør Kommisjonen og medlemsstatenes myndigheter innenfor sine respektive ansvarsområder sørge for ulike måter å støtte nyskaping innen utslippsteknologi på, slik at den kontinuerlige økningen i mengden gods som flyttes over på jernbane og innlands vannveier, går hånd i hånd med en forbedring av luftkvaliteten i Europa.
- 10) Kravene til motorer til ikke-veigående mobile maskiner bør følge prinsippene som er fastsatt i kommisjonsmeldingen av 5. juni 2002 om handlingsplanen for enklere og bedre lovgivningsmessige rammer.
- 11) I det sjuende allmenne miljøhandlingsprogrammet i Unionen, som ble vedtatt ved europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1386/2013/EU⁽²⁾, minnes det om at Unionen er blitt enig om å oppnå en luftkvalitet som ikke medfører betydelige negative virkninger på og risiko for menneskers helse og miljøet. I Unionens regelverk er det fastsatt hensiktsmessige utslippsgrenser for luftkvalitet og vern av menneskers helse, særlig når det gjelder følsomme personer, samt for

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/42/EF av 17. mai 2006 om maskiner og om endring av direktiv 95/16/EF (EUT L 157 av 9.6.2006, s. 24).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1386/2013/EU av 20. november 2013 om et allment miljøhandlingsprogram i Unionen fram til 2020 «Et godt liv i en ressursbegrenset verden» (EUT L 354 av 28.12.2013, s. 171).

nasjonale utslippstak⁽¹⁾. Etter sin melding av 4. mai 2001, som etablerte CAFE-programmet («Clean Air For Europe»), vedtok Kommissjonen 21. september 2005 en ny melding om en tematisk strategi for luftforurensning («Thematic strategy for air pollution»). En av konklusjonene i denne tematiske strategien er at ytterligere reduksjoner i utslipp fra transportsektoren (luft-, sjø- og landtransport), fra husholdningene og fra energi-, landbruks- og industrisektoren er nødvendig for å nå Unionens mål for luftkvalitet. I denne sammenheng bør oppgaven med å redusere utslipp fra motorer til ikke-veigående mobile maskiner ses på som en del av en samlet strategi. De nye utslippsgrensene, som kalles «trinn V», er blant tiltakene som er utformet for å redusere de nåværende utslippene fra motorer i bruk av luftforurensende stoffer som forurensende partikler og ozondannende stoffer som nitrogenoksider (NO_x) og hydrokarboner.

- 12) Den 12. juni 2012 omklassifiserte Verdens helseorganisasjon gjennom Det internasjonale senter for kreftforskning (IARC – International Agency for Research on Cancer) eksosutslipp fra dieselmotorer til «kreftframkallende for mennesker» (gruppe 1), på grunnlag av tilstrekkelig dokumentasjon på at eksponering er forbundet med økt risiko for lungekreft.
- 13) For å forbedre Unionens luftkvalitet og nå målene om vern av luften på en bærekraftig måte fram til 2020 og videre kreves kontinuerlig innsats for å redusere utslipp fra forskjellige typer motorer. Av den grunn bør produsentene på forhånd gis klar og omfattende informasjon om framtidige utslippsgrenseverdier, og bør gis en tilstrekkelig frist til å overholde disse og til å utvikle nødvendig teknologi.
- 14) Når det fastsettes utslippsgrenser, er det viktig å ta hensyn til følgene for konkurranseevnen i markedene og for produsentene, de direkte og indirekte kostnader som pålegges foretakene, og fordelene som oppnås når det gjelder å stimulere til nyskaping, forbedre luftkvaliteten, redusere helseutgiftene og øke forventet levealder.
- 15) Reduksjon av utslipp fra motorer på en bærekraftig måte krever konstant forsterkning av det direkte samarbeidet mellom produsenter og tilknyttede virksomheter på den ene side og veletablerte vitenskapelige forskningsinstitusjoner på den annen side. Slikt samarbeid spiller en vesentlig rolle i utviklingen av nye produkter og teknologi som bidrar positivt til å forbedre luftkvaliteten.
- 16) Utslipp fra motorer til ikke-veigående mobile maskiner utgjør en vesentlig del av de samlede menneskeskapte utslippene av visse skadelige luftforurensende stoffer. Motorer som står for en betydelig del av luftforurensningen med NO_x og partikler, bør være omfattet av de nye utslippsgrensene.
- 17) For å sikre best mulig vern av personer som arbeider i nærheten av maskiner, og for å holde den samlede eksponeringen av personer som arbeider i nærheten av flere forskjellige mobile maskiner og typer mobilt utstyr, så lav som mulig, bør tilgjengelig teknologi brukes til å minimere utslipp.
- 18) Kommissjonen bør løpende vurdere utslipp som det ennå ikke er fastsatt regler for, og som oppstår som følge av mer omfattende bruk av nye drivstoffsammensetninger, ny motorteknologi og nye utslippskontrollsystemer. Om nødvendig bør Kommissjonen også framlegge forslag for Europaparlamentet og Rådet med sikte på å fastsette regler for slike utslipp.
- 19) Det er nødvendig å oppmuntre til å innføre motorer som bruker alternative drivstoffer som kan gi lave utslipp av NO_x og forurensende partikler. Derfor bør grenseverdiene for samlet mengde hydrokarboner tilpasses for å ta hensyn til utslipp av ikke-metanholdige hydrokarboner og metan.
- 20) Denne forordning berører ikke medlemsstatenes rett til i samsvar med traktatene å fastsette de kravene de måtte anse som nødvendige for å sikre at offentligheten og arbeidstakerne er beskyttet når ikke-veigående mobile maskiner nevnt i denne forordning er i bruk, forutsatt at disse kravene ikke påvirker omsetningen av motorer til slike maskiner.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1600/2002/EF av 22. juli 2002 om fastsettelse av Fellesskapets sjettemiljøhandlingsprogram (EFT L 242 av 10.9.2002, s. 1) og europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/50/EF av 21. mai 2008 om kvaliteten på omgivelsesluft og renere luft for Europa (EUT L 152 av 11.6.2008, s. 1).

- 21) For å sikre at utslipp av ultrafine forurensende partikler (med en størrelse på 0,1 µm og mindre) blir regulert, bør Kommisjonen gis mulighet til å vedta en antallbasert metode for utslipp av forurensende partikler, i tillegg til den massebaserte metoden som nå benyttes. Den antallbaserte metoden bør bygge på resultatene av partikkelmålingsprogrammet til De forente nasjoners økonomiske kommisjon for Europa (UN-ECE) og bør være i samsvar med eksisterende ambisiøse miljømål.
- 22) For at disse miljømålene skal kunne nås, er det hensiktsmessig at grenseverdiene for partikkelantall som er fastsatt i denne forordning, sannsynligvis vil gjenspeile de høyeste prestasjonsnivåene som for øyeblikket kan nås med partikkelfiltre ved hjelp av den beste tilgjengelige teknologien.
- 23) Ettersom ikke-veigående mobile maskiner har lang levetid, bør det vurderes å ettermontere utstyr i de motorene som allerede er i bruk. Slik ettermontering bør særlig brukes i tett befolkede områder som et middel til å hjelpe medlemsstatene med å overholde Unionens regelverk for luftkvalitet. For å sikre en sammenlignbar og ambisiøs grad av ettermontering bør medlemsstatene ta hensyn til prinsippene i UN-ECE-reglement nr. 132.
- 24) Dersom det er hensiktsmessig og teknologier er innbyrdes forbundet, bør det søkes synergier mellom reduksjonen av utslipp av forurensende gasser og partikler fra motorer til ikke-veigående mobile maskiner og utslippsgrenser for tunge kjøretøyer. Slike tiltak kan bidra til å øke stordriftsfordelene og forbedre luftkvaliteten.
- 25) Kommisjonen bør vedta verdensomspennende harmoniserte prøvingscykluser i prøvingsmetodene som danner grunnlaget for utslippsreglene ved EU-typegodkjenning. Det bør også vurderes å bruke bærbare utslippsmålesystemer til å overvåke de faktiske utlippene ved bruk.
- 26) For å håndtere faktiske utslipp ved bruk og forberede samsvarsprosessen for motorer i bruk bør det innenfor en passende frist vedtas en prøvingsmetode for å overvåke at prestasjonskravene for utslipp overholdes, basert på bruk av bærbare utslippsmålesystemer.
- 27) Det er avgjørende for å overholde de fastsatte grensene for utslipp av forurensende stoffer at systemet for etterbehandling av eksos fungerer riktig, særlig når det gjelder NO_x. I denne sammenheng bør det innføres tiltak for å sikre riktig drift av systemer for etterbehandling av eksos som bygger på bruk av reagenser som forbrukes eller ikke kan gjenvinnes.
- 28) Bærbare brannpumper er avgjørende i visse typer nødsituasjoner der vannforsyning via vannledninger ikke er tilgjengelig. Monteringen av systemer for etterbehandling av eksos fra motorer til slike maskiner vil imidlertid øke vekten og driftstemperaturen deres i den grad at det vil være farlig for operatøren, og de vil være umulige å bære for hånd. Bærbare brannpumper bør derfor ikke omfattes av denne forordnings virkeområde.
- 29) Endringer av en motor, for eksempel inaktivering av systemet for etterbehandling av eksos eller økning av motoreffekten, kan få alvorlige konsekvenser for motorens utslippsytelse og holdbarhet. Juridiske personer som utfører slike endringer, bør derfor ha ansvaret for å sikre at de gjeldende utslippsgrensene overholdes.
- 30) Det bør være tillatt å bringe motorer i omsetning i medlemsstatene når de er omfattet av og overholder de nye reglene for utslippsgrenser og framgangsmåter for EU-typegodkjenning som er fastsatt i denne forordning. Slike motorer bør ikke være omfattet av andre nasjonale utslippskrav med hensyn til at de bringes i omsetning. Dette bør ikke berøre medlemsstatenes rett til å oppmuntre til eller begrense bruken av motorer som allerede er brakt i omsetning, forutsatt at kriteriene som anvendes, ikke innebærer forskjellsbehandling og er objektivt begrunnet. Medlemsstater som gir EU-typegodkjenning, bør treffe kontrolltiltak for å sikre at motorer som produseres i henhold til framgangsmåter for EU-typegodkjenning, kan identifiseres.
- 31) Motorer som er beregnet på eksport, og som skal brukes av væpnede styrker, bør ikke være omfattet av utslippsgrensene fastsatt i denne forordning. Merking bør likevel kreves i visse tilfeller for å kunne skille slike motorer fra motorer som er omfattet av disse utslippsgrensene.

- 32) For å ta hensyn til logistiske forsyningsbegrensninger og gi mulighet for produksjon i henhold til JIT-prinsippet («Just In Time») samt unngå unødvendige kostnader og administrative byrder bør en produsent med samtykke fra produsenten av det originale utstyret («OEM-produsenten») kunne levere en motor atskilt fra systemet for etterbehandling av eksos.
- 33) Noen ikke-veigående mobile maskiner brukes under ekstreme forhold som innebærer risiko for liv og helse eller er omfattet av svært utfordrende tekniske krav. Med tanke på disse særlige omstendighetene og det forholdsvis lave antallet motorer til slike ikke-veigående mobile maskiner bør det gis visse unntak fra utslippsgrensene som er fastsatt i denne forordning, for motorer som skal brukes i potensielt eksplosjonsfarlige omgivelser og i kjøretøyer for utsetting av livbåter.
- 34) For at produsentene skal kunne gjøre feltforsøk som er en naturlig del av motorens utviklingsprosess, bør det være tillatt å bringe motorer som ikke er EU-godkjent på det aktuelle tidspunktet, i midlertidig omsetning. Unntak som gjør det mulig å bringe motorer i midlertidig omsetning med sikte på feltforsøk av prototyper, bør også være tillatt.
- 35) For å ta hensyn til langsiktige prosjekter i jernbanesektoren som krever betydelige investeringer, bør det i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/57/EF⁽¹⁾ gis unntak for motorer som inngår i prosjekter som ble igangsatt før denne forordnings anvendelsesdato, og som er langt framskredne.
- 36) Det er viktig ikke å hindre teknisk nyskaping når det gjelder utslippsytelsen for motorer til ikke-veigående mobile maskiner med krav som for øyeblikket ikke er fastsatt i eksisterende administrative framgangsmåter for typegodkjenning. Det er derfor nødvendig å fastsette visse unntak og regler for motorer som omfatter ny teknologi eller bygger på nye prinsipper.
- 37) OEM-produsenter som produserer et begrenset antall enheter per år, står overfor alvorlige utfordringer når de skal endre maskinparkens utforming innenfor standardovergangsperioden. Disse produsentene er vanligvis små og mellomstore bedrifter («SMB-er») som har begrenset teknisk kapasitet og ofte innhenter opplysninger om motorer på framtidige trinn senere enn andre OEM-produsenter. Dette gjelder særlig produsenter av jordbruksmaskiner som produserer et begrenset antall enheter per år, og som vil stå overfor en alvorlig strukturell utfordring ved overgangen til utslippsgrensene i trinn V. Det er derfor nødvendig å fastsette særlige regler for slike tilfeller.
- 38) Det bør være tillatt å bringe i omsetning motorer som skal erstatte motorer som allerede er montert i ikke-veigående mobile maskiner, og som overholder mindre strenge utslippsgrenser enn dem som er fastsatt i denne forordning, for å gjøre det mulig for produsentene å oppfylle sine garantiforpliktelser og sikre tilstrekkelig tilgang til slike motorer på markedet.
- 39) I henhold til gjeldende beregninger må et stort antall bredsporede lokomotiver skiftes mellom 2016 og 2025. Lokomotiver med høyeffektmotor som egner seg for jernbanenett med sporvidde på 1 520 mm, er ikke tilgjengelige på unionsmarkedet. Skreddersydde løsninger vil i betydelig grad øke kostnadene ved et nytt lokomotiv og vil hindre jernbaneoperatørene i å fornye lokomotivparken. De tekniske og økonomiske begrensningene ved jernbanenettet med en sporvidde på 1 520 mm bør tas i betraktning i framgangsmåtene for EU-typegodkjenning. For å lette og framskynde en mer miljøvennlig jernbanesektor i de berørte medlemsstatene og fremme bruken av den beste teknologien som for øyeblikket finnes på markedet, bør det gis et midlertidig unntak fra visse krav for disse lokomotivene på jernbanenettet. Et slikt unntak kan gjøre det mulig å redusere jernbanetraffikkens miljøvirkning.
- 40) Bomullsproduksjon i Unionen er begrenset til svært få medlemsstater. På grunn av de høye kostnadene til nye innhøstingsmaskiner for bomull, og for å unngå en ekstra finansiell byrde på bomullsproduksjonssektoren som vil utgjøre en ytterligere trussel mot den økonomiske levedyktigheten, bør markedsdeltakerne få tilgang til et bredt spekter av brukte innhøstingsmaskiner for bomull. Derfor bør medlemsstatene i et begrenset tidsrom ha mulighet til å anvende nasjonal lovgivning på motorer som er montert i slike maskiner.

(1) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/57/EF av 17. juni 2008 om samtrafikkvevnen i Fellesskapets jernbanesystem (EUT L 191 av 18.7.2008, s. 1).

- 41) Når det gjelder markedstilsyn, bør denne forordning medføre forpliktelser for nasjonale myndigheter som er mer spesifikk enn de tilsvarende forpliktelsene fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 765/2008⁽¹⁾.
- 42) For å sikre at framgangsmåten for overvåking av produksjonssamsvar, som er en av hjørnesteinene i EU-typegodkjenningsordningen, er riktig iverksatt og fungerer godt, bør produsentene kontrolleres jevnlig av den utpekte vedkommende myndighet eller en kvalifisert teknisk instans som er utpekt for dette formålet.
- 43) Unionen er avtalepart i UN-ECEs overenskomst om fastsettelse av ensartede tekniske krav til kjøretøyer med hjul, og til utstyr og deler som kan monteres og/eller benyttes på kjøretøyer med hjul, samt vilkår for gjensidig anerkjennelse av godkjenning gitt på grunnlag av disse krav (revidert overenskomst av 1958). Som følge av dette bør godkjenning gitt i henhold til UN-ECE-reglementene og endringene av disse som Unionen har stemt for, eller som Unionen har tiltrådt i henhold til rådsbeslutning 97/836/EF⁽²⁾, anerkjennes som likeverdige med EU-typegodkjenning gitt i henhold til denne forordning. For å sikre sammenheng og samordning mellom Unionens og UN-ECEs regelverk bør Kommisjonen derfor gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter for å fastsette hvilke UN-ECE-reglementer som får anvendelse på EU-typegodkjenning.
- 44) For å utfylle denne forordning med ytterligere tekniske opplysninger bør myndigheten til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte delegeres til Kommisjonen med hensyn til overvåking av utslippsytelse ved bruk, framgangsmåter for teknisk prøving og måling, produksjonssamsvar, atskilt levering av systemer for etterbehandling av eksos fra motorer, motorer til prøving i felt, motorer til bruk i eksplosjonsfarlige omgivelser, likeverdighet for EU-typegodkjenning av motorer, informasjon til OEM-produsenter og sluttbrukere samt standarder for og vurdering av tekniske instanser. Det er særlig viktig at Kommisjonen holder hensiktsmessige samråd under sitt forberedende arbeid, herunder på ekspertnivå, og at disse samrådene gjennomføres i samsvar med prinsippene fastsatt i den tverrinstitusjonelle avtalen av 13. april 2016 om bedre regelverksutforming⁽³⁾. Særlig bør Europaparlamentet og Rådet for å sikre lik deltakelse i utarbeidingen av delegerte rettsakter motta alle dokumenter samtidig som medlemsstatenes sakkyndige, og de sakkyndige bør ha systematisk adgang til møter i Kommisjonens ekspertgrupper der det arbeides med å utarbeide delegerte rettsakter.
- 45) For å sikre ensartede vilkår for gjennomføringen av denne forordning bør Kommisjonen gis gjennomføringsmyndighet. Denne myndigheten bør utøves i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011⁽⁴⁾.
- 46) Medlemsstatene bør fastsette regler for sanksjoner som skal anvendes ved overtredelser av denne forordning, og sikre at de gjennomføres. Sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.
- 47) For å ta hensyn til den løpende tekniske utviklingen og de siste resultatene innen forskning og nyskaping bør det fastslås hvilke muligheter som finnes for ytterligere å redusere utslipp av forurensende stoffer fra motorer som allerede er montert i ikke-veigående mobile maskiner. I denne vurderingen bør det fokuseres på de motorkategoriene som for første gang er omfattet av denne forordnings virkeområde, og på de kategoriene der utslippsgrenseverdiene forblir uendret i henhold til denne forordning.

(1) Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 765/2008 av 9. juli 2008 om fastsettelse av kravene til akkreditering og markedstilsyn for markedsføring av produkter, og om oppheving av forordning (EØF) nr. 339/93 (EUT L 218 av 13.8.2008, s. 30).

(2) Rådsbeslutning 97/836/EF av 27. november 1997 med sikte på Det europeiske fellesskaps tiltredelse til De forente nasjoners økonomiske kommisjon for Europas overenskomst om fastsettelse av ensartede tekniske krav til kjøretøyer med hjul, og til utstyr og deler som kan monteres og/eller benyttes på kjøretøyer med hjul, samt vilkår for gjensidig anerkjennelse av godkjenning gitt på grunnlag av disse krav (revidert overenskomst av 1958) (EFT L 346 av 17.12.1997, s. 78).

(3) EUT L 123 av 12.5. 2016, s. 1.

(4) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 182/2011 av 16. februar 2011 om fastsettelse av allmenne regler og prinsipper for medlemsstatenes kontroll med Kommisjonens utøvelse av sin gjennomføringsmyndighet (EUT L 55 av 28.2.2011, s. 13).

- 48) De spesifikke grenseverdiene, prøvingsmetodene og kravene til utslipp av forurensende stoffer som er fastsatt i denne forordning, bør også få anvendelse på motorer til jordbruks- og skogbrukstraktorer som er omfattet av forordning (EU) nr. 167/2013. Som følge av den kombinerte virkningen av utsettelsen av trinn IV for traktorer i gruppe T2, T4.1 og C2 og anvendelsesdatoene i trinn V vil trinn IV få svært kort varighet med hensyn til effektområde 56–130 kW. For å unngå ineffektivitet og en unødvendig byrde bør datoen for den obligatoriske EU-typegodkjenningen i trinn IV utsettes med ett år og den fleksible mengden økes i hensiktsmessig grad. Dessuten bør overgangsbestemmelsene i denne forordning med hensyn til anvendelseskravene i trinn V få anvendelse også på motorer i trinn III B. Forordning (EU) nr. 167/2013 og delegert kommisjonsforordning (EU) 2015/96⁽¹⁾ bør derfor endres.
- 49) Av hensyn til klarhet, forutsigbarhet, praktiske årsaker og forenkling, og for å redusere byrden for produsenter av motorer og ikke-veigående mobile maskiner, bør denne forordning inneholde bare et begrenset antall gjennomføringsstadier for innføring av nye utslippsnivåer og framgangsmåter for EU-typegodkjenning. Det er viktig at kravene fastsettes i god tid, slik at produsentene rekker å utvikle, prøve ut og gjennomføre tekniske løsninger for motorer som serieproduseres, og slik at produsenter og godkjenningsmyndigheter rekker å innføre nødvendige administrative ordninger.
- 50) Direktiv 97/68/EF er blitt betydelig endret flere ganger. Av hensyn til klarhet, forutsigbarhet, praktiske årsaker og forenkling bør dette direktiv oppheves og erstattes med en forordning og et begrenset antall delegerte rettsakter og gjennomføringsrettsakter. Vedtakelsen av en forordning sikrer at bestemmelsene kommer direkte til anvendelse, særlig på produsenter, godkjenningsmyndigheter og tekniske instanser, og at de kan endres mye raskere og mer effektivt, slik at det kan tas bedre hensyn til den tekniske utviklingen.
- 51) Direktiv 97/68/EF bør derfor oppheves med virkning fra en dato som gir industrien tilstrekkelig tid til å tilpasse seg til denne forordning og de tekniske spesifikasjonene og administrative bestemmelsene som skal fastsettes i de delegerte rettsaktene og gjennomføringsrettsaktene som vedtas i henhold til denne forordning.
- 52) Direktiv 97/68/EF gir ikke fritak for motorer til ikke-veigående mobile maskiner som skal brukes i eksplosjonsfarlige omgivelser. For å ta hensyn til de strenge tekniske kravene som er avgjørende for driftssikkerheten til slike motorer, bør direktiv 97/68/EF endres, slik at det kan gjøres unntak for slike motorer til nevnte direktiv oppheves.
- 53) Utvekslingen av data og opplysninger om EU-typegodkjenning må forbedres, slik at denne forordning kan anvendes effektivt og raskt. Det bør derfor fastsettes at de nasjonale myndigheter skal samarbeide effektivt med hverandre og med Kommisjonen og utveksle data og opplysninger om EU-typegodkjenning ved hjelp av informasjonssystemet for det indre marked («IMI») som fastsatt i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1024/2012⁽²⁾. For å lette gjennomføringen av denne forordning bør det opprettes en modul i IMI som er særlig tilpasset ikke-veigående mobile maskiner. Det bør også være mulig for produsenter og tekniske instanser å bruke IMI til å utveksle data og opplysninger om motorer til ikke-veigående mobile maskiner.
- 54) Ettersom målene for denne forordning, som er å fastsette harmoniserte regler for administrative og tekniske krav til utslippsgrenser for og framgangsmåter for EU-typegodkjenning av motorer til ikke-veigående mobile maskiner, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene, men på grunn av deres omfang og virkninger bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.

(1) Delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 2015/96 av 1. oktober 2014 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 167/2013 med hensyn til krav til miljøprestasjon og framdriftsytelse for jordbruks- og skogbrukskjøretøyer (EUT L 16 av 23.1.2015, s. 1).

(2) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1024/2012 av 25. oktober 2012 om forvaltningssamarbeid gjennom informasjonssystemet for det indre marked og om oppheving av kommisjonsvedtak 2008/49/EF («IMI-forordningen») (EUT L 316 av 14.11.2012, s. 1).

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I

FORMÅL, VIRKEOMRÅDE OG DEFINISJONER

Artikkel 1

Formål

1. I denne forordning fastsettes utslippsgrenser for forurensende gasser og partikler samt administrative og tekniske krav til EU-typegodkjenning av alle motorer som er nevnt i artikkel 2 nr. 1.

I denne forordning fastsettes også visse forpliktelser i forbindelse med ikke-veigående mobile maskiner der en motor som er nevnt i artikkel 2 nr. 1, monteres eller er montert, når det gjelder utslippsgrensene for forurensende gasser og partikler fra slike motorer.

2. I denne forordning fastsettes også kravene til markedstilsyn for motorer nevnt i artikkel 2 nr. 1 som er montert i eller skal monteres i ikke-veigående mobile maskiner, og som er omfattet av EU-typegodkjenning.

Artikkel 2

Virkeområde

1. Denne forordning får anvendelse på alle motorer som hører inn under kategoriene angitt i artikkel 4 nr. 1, og som er montert i eller skal monteres i ikke-veigående mobile maskiner, og når det gjelder utslippsgrensene for forurensende gasser og partikler fra disse motorene, på slike ikke-veigående mobile maskiner.

2. Denne forordning får ikke anvendelse på motorer beregnet på

- a) framdrift av kjøretøyer nevnt i artikkel 2 nr. 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/46/EF⁽¹⁾,
- b) framdrift av jordbruks- og skogbrukstraktorer som definert i artikkel 3 nr. 8 i forordning (EU) nr. 167/2013,
- c) framdrift av kjøretøyer som nevnt i artikkel 2 nr. 1 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 168/2013⁽²⁾,
- d) stasjonære maskiner,
- e) sjøgående fartøyer som krever et gyldig navigasjons- eller sikkerhets sertifikat,
- f) fartøyer som definert i europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/1629⁽³⁾ som ikke er omfattet av direktivets virkeområde,
- g) framdrift av eller hjelpefunksjoner for fartøyer for fart på innlands vannveier med en nettoeffekt på mindre enn 19 kW,
- h) fartøyer som definert i artikkel 3 nr. 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/53/EU⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/46/EF av 5. september 2007 om fastsettelse av en ramme for godkjenning av motorvogner og deres tilhengere, og av systemer, deler og tekniske enheter til slike motorvogner (rammedirektiv) (EUT L 263 av 9.10.2007, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 168/2013 av 15. januar 2013 om godkjenning av og markedstilsyn for to- eller trehjuls kjøretøyer og firehjuls motorsyklar (EUT L 60 av 2.3.2013, s. 52).

⁽³⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/1629 av 14. september 2016 om fastsettelse av tekniske krav til fartøyer for fart på innlands vannveier, om endring av direktiv 2009/100/EF og om oppheving av direktiv 2006/87/EF (EUT L 252 av 16.9.2016, s. 118).

⁽⁴⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/53/EU av 20. november 2013 om fritidsfartøyer og vannscootere, og om oppheving av direktiv 94/25/EF (EUT L 354 av 28.12.2013, s. 90).

- i) luftfartøy som definert i artikkel 2 bokstav a) i kommisjonsforordning (EU) nr. 1321/2014⁽¹⁾,
- j) kjøretøyer til fritidsbruk, unntatt snøscootere, terrenggående kjøretøyer og side-ved-side-kjøretøyer,
- k) kjøretøyer og maskiner som utelukkende brukes eller er beregnet på å brukes i konkurranser,
- l) bærbare brannpumper som er definert i og omfattet av den europeiske standarden for bærbare brannpumper⁽²⁾,
- m) modeller i redusert målestokk eller kopier i redusert målestokk av kjøretøyer eller maskiner som produseres til fritidsbruk i mindre målestokk enn originalen, og som har en nettoeffekt på mindre enn 19 kW.

Artikkel 3

Definisjoner

I denne forordning menes med

- 1) «ikke-veigående mobil maskin» en mobil maskin, transportabelt utstyr eller kjøretøy med eller uten karosseri eller hjul som ikke er beregnet på transport av passasjerer eller gods på vei, og som omfatter maskiner montert på understellet på kjøretøyer som er beregnet på transport av passasjerer eller gods på vei,
- 2) «EU-typegodkjenning» framgangsmåten der en godkjenningsmyndighet erklærer at en motortype eller en motorfamilie overholder relevante administrative bestemmelser og tekniske krav i denne forordning,
- 3) «forurensende gasser» følgende forurensende stoffer i gassform som slippes ut av en motor: karbonmonoksid (CO), samlet mengde hydrokarboner (HC) og nitrogenoksider (NO_x), idet NO_x er nitrogenmonoksid (NO) og nitrogendioksid (NO₂), uttrykt som NO₂-ekvivalenter,
- 4) «partikler» eller «PM» massen av ethvert materiale i gassen som slippes ut av en motor, og som samles opp på et fastsatt filtermateriale etter at gassen er fortennet med ren, filtrert luft slik at temperaturen ikke overstiger 325 K (52 °C),
- 5) «partikkelantall» eller «PN» antall faste partikler som slippes ut av en motor med en diameter på over 23 nm,
- 6) «forurensende partikler» ethvert materiale som slippes ut av en motor og måles som PM eller PN,
- 7) «forbrenningsmotor» eller «motor» enhver energiomformer, unntatt en gassturbin, som er utformet for å omforme kjemisk energi (inngående) til mekanisk energi (utgående) ved en indre forbrenningsprosess. Den omfatter, dersom disse er montert, utslippskontrollsystemet og kommunikasjonsgrensesnittet (maskinvare og meldinger) mellom motorens elektroniske styreenhet(er) og andre styreenheter for framdriftssystemer eller ikke-veigående mobile maskiner som er nødvendige for å overholde bestemmelsene i kapittel II og III,
- 8) «motortype» en gruppe motorer som ikke skiller seg fra hverandre når det gjelder vesentlige egenskaper,
- 9) «motorfamilie» produsentens gruppering av motortyper som gjennom sin konstruksjon har lignende egenskaper med hensyn til eksosutslipp og overholder gjeldende utslippsgrenseverdier,
- 10) «representativ motor» en motortype som er utvalgt fra en motorfamilie på en slik måte at utslippsegenskapene er representative for motorfamilien,
- 11) «reservemotor» en motor som
 - a) utelukkende brukes til å erstatte en motor som allerede er brakt i omsetning og montert i en ikke-veigående mobil maskin, og
 - b) er i samsvar med et utslippstrinn som er lavere enn trinnet som gjelder på datoen da motoren skiftes ut,

⁽¹⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 1321/2014 av 26. november 2014 om kontinuerlig luftdyktighet for luftfartøyer og luftfartsprodukter, -deler og -utstyr og om godkjenning av organisasjoner og personell som deltar i disse oppgavene (EUT L 362 av 17.12.2014, s. 1).

⁽²⁾ Europeisk standard EN 14466+A1: 2009 (Brannpumper - Håndpumper - Prøvinger og krav til sikkerhet og ytelse).

- 12) «motor i bruk» en motor som er i bruk i ikke-veigående mobile maskiner med normale kjøremønstre, driftsforhold og nyttelaster, og som benyttes til å utføre prøvingene for overvåking av utslipp som er nevnt i artikkel 19,
- 13) «motor med kompresjonstenning» en motor som fungerer etter kompresjonstenningsprinsippet,
- 14) «motor med elektrisk tenning» en motor som fungerer etter gnisttenningsprinsippet,
- 15) «motor med elektrisk tenning til håndholdt maskin» en motor med elektrisk tenning som har en referanseeffekt på mindre enn 19 kW, og som brukes i utstyr som oppfyller minst ett av følgende vilkår:
 - a) Operatøren bærer det hele tiden når det benyttes til å utføre oppgaven(e) det er beregnet på.
 - b) Det brukes i flere posisjoner, for eksempel opp ned eller sidelengs, for å utføre oppgaven(e) det er beregnet på.
 - c) Tørrvekten, medregnet motoren, er mindre enn 20 kg, og det oppfyller minst ett av følgende vilkår:
 - i) Operatøren støtter utstyret fysisk eller bærer det hele tiden når det benyttes til å utføre oppgaven(e) det er beregnet på.
 - ii) Operatøren støtter utstyret fysisk eller styrer det hele tiden når det benyttes til å utføre oppgaven(e) det er beregnet på.
 - iii) Det brukes i en generator eller en pumpe,
- 16) «flytende drivstoff» et drivstoff som finnes i flytende form ved standardomgivelser (298 K, absolutt omgivelsestrykk 101,3 kPa),
- 17) «gassformig drivstoff» et drivstoff som er helt gassformig ved standardomgivelser (298 K, absolutt omgivelsestrykk 101,3 kPa),
- 18) «dobbeltdrivstoffmotor» en motor som er utformet for samtidig drift med et flytende drivstoff og et gassformig drivstoff, der begge drivstoffene måles separat, og der den forbrukte mengden av et av drivstoffene i forhold til det andre kan variere avhengig av driften,
- 19) «enkeltdrivstoffmotor» en motor som ikke er en dobbeltdrivstoffmotor,
- 20) «gassenergifaktor» (GER), for en dobbeltdrivstoffmotor, forholdet mellom energiinnholdet i det gassformige drivstoffet og energiinnholdet i begge drivstoffene. Når det gjelder en enkeltdrivstoffmotor, defineres GER som enten 1 eller 0 avhengig av drivstofftypen,
- 21) «motor med konstant turtall» en motor der EU-typegodkjenningen er begrenset til drift med konstant turtall, unntatt der motorens turtallsregulator for konstant turtall er fjernet eller deaktivert. Den kan ha et tomgangsturtall som kan brukes når motoren startes eller stanses, og den kan være utstyrt med en turtallsregulator som kan innstilles på et alternativt turtall når motoren er stanset,
- 22) «motor med variabelt turtall» en motor som ikke er en motor med konstant turtall,
- 23) «drift med konstant turtall» drift av en motor med en turtallsregulator som automatisk kontrollerer brukerens behov for å opprettholde motorturtallet, selv når belastningen varierer,
- 24) «hjelpemotor» en motor som er montert eller skal monteres i en ikke-veigående mobil maskin som verken direkte eller indirekte gir framdrift,
- 25) «nettoeffekt» motoreffekten i kW som oppnås i en prøvingsbenk ved enden av veivakselen eller tilsvarende del, målt i samsvar med metoden for måling av effekten til forbrenningsmotorer som er definert i UN-ECE-reglement nr. 120, ved hjelp av et referansedrivstoff eller en drivstoffkombinasjon som angitt i artikkel 25 nr. 2,
- 26) «referanseeffekt» den nettoeffekten som brukes til å bestemme motorens gjeldende utslippsgrenseverdier,

- 27) «nominell nettoeffekt» motorens nettoeffekt i kW som angitt av produsenten ved nominelt turtall,
- 28) «største nettoeffekt» den høyeste verdien av nettoeffekten på den nominelle effektkurven for full belastning for motortypen,
- 29) «nominelt turtall» det største turtallet ved full belastning som en motors turtallsregulator tillater, slik den er konstruert av produsenten, eller dersom det ikke finnes en turtallsregulator, turtallet der motoren når den høyeste nettoeffekten, slik den er angitt av produsenten,
- 30) «motorens produksjonsdato» datoen, uttrykt som måneden og året, da motoren gjennomgår den siste kontrollen etter at den har forlatt produksjonslinjen og er klar til å leveres eller settes på lager,
- 31) «overgangsperiode» de første 24 måneder etter datoene angitt i vedlegg III for å bringe trinn V-motorer i omsetning,
- 32) «overgangsmotor» en motor med produksjonsdato før datoene angitt i vedlegg III for å bringe trinn V-motorer i omsetning, og som
 - a) overholder de seneste gjeldende utslippsgrensene som er fastsatt i det relevante regelverket som gjaldt 5. oktober 2016, eller
 - b) hører inn under et effektområde, eller som brukes eller er beregnet på å brukes i en innretning som ikke var omfattet av utslippsgrenser for forurensende stoffer og typegodkjenning på unionsplan 5. oktober 2016,
- 33) «produksjonsdato for ikke-veigående mobil maskin» måneden og året som er angitt på maskinens lovfestede merking, eller dersom det mangler lovfestet merking, måneden og året da den gjennomgår den siste kontrollen etter at den har forlatt produksjonslinjen,
- 34) «fartøy for fart på innlands vannveier» et fartøy som er omfattet av virkeområdet for direktiv (EU) 2016/1629,
- 35) «aggregat» en uavhengig ikke-veigående mobil maskin som ikke er en del av et framdriftssystem og først og fremst er beregnet på å produsere elektrisk kraft,
- 36) «stasjonær maskin» en maskin som er beregnet på å være montert permanent på ett sted når den tas i bruk og ikke er beregnet på å bli flyttet, på vei eller på annen måte, unntatt under transport fra produksjonsstedet til det første installasjonsstedet,
- 37) «montert permanent» festet med bolter, eller fastmontert effektivt på annen måte, slik at den ikke kan fjernes uten bruk av verktøy eller utstyr, i et fundament eller et alternativt festepunkt med det formål å sørge for at motoren brukes på ett enkelt sted i en bygning, en konstruksjon, et anlegg eller en installasjon,
- 38) «snøscooter» en motordrevet maskin som er beregnet på terrengkjøring, hovedsakelig på snø, som drives av belter som er i kontakt med snøen, og styres ved hjelp av ski som er i kontakt med snøen, og som har en største egenvekt i driftsferdig stand på 454 kg (herunder standardutstyr, kjølevæske, smøremidler, drivstoff og verktøy, men uten tilleggsutstyr og føreren),
- 39) «terrenggående kjøretøy» eller «ATV» et motorisert kjøretøy som drives fram av en motor og hovedsakelig er beregnet på kjøring på flater uten dekke på fire eller flere hjul med lavt dekktrykk, og som er konstruert med et sadelsete bare til føreren eller konstruert med et sadelsete til føreren og et sete til høyst én passasjer, samt et styre til styring,
- 40) «side-ved-side-kjøretøy» eller «UTV» et motordrevet, førerbetjent kjøretøy uten ledd som hovedsakelig er beregnet på kjøring på flater uten dekke på fire eller flere hjul, med en minste egenvekt i driftsferdig stand på 300 kg (herunder standardutstyr, kjølevæske, smøremidler, drivstoff og verktøy, men uten tilleggsutstyr og føreren) og med en høyeste konstruksjonshastighet på 25 km/t eller mer; et slikt kjøretøy er også konstruert for transport av passasjerer og/eller gods og/eller for å trekke og skyve utstyr, det styres med en annen styreinnretning enn et styre, er konstruert for fritids- eller nyttebruk og har plass til høyst seks personer, herunder føreren, som sitter ved siden av hverandre på ett eller flere seter som ikke er sadelseter,
- 41) «jernbanekjøretøy» en ikke-veigående mobil maskin som utelukkende brukes på jernbanespor,

- 42) «lokomotiv» et jernbanekjøretøy som er konstruert for enten direkte gjennom egne hjul eller indirekte gjennom hjulene på andre jernbanekjøretøyer å gi framdriftskraft til egen framdrift og framdrift av andre jernbanekjøretøyer som er konstruert for transport av gods, passasjerer og annet utstyr, men som selv ikke er konstruert for eller beregnet på å transportere gods eller passasjerer, unntatt de personene som fører det,
- 43) «skinnegående motorvogn» et jernbanekjøretøy som er konstruert for enten direkte gjennom egne hjul eller indirekte gjennom hjulene på andre jernbanekjøretøyer å gi framdriftskraft til egen framdrift, og som er særlig konstruert for transport av gods eller passasjerer, eller både gods og passasjerer, og ikke er et lokomotiv,
- 44) «vedlikeholdskjøretøy til jernbanedrift» et jernbanekjøretøy som ikke er en skinnegående motorvogn eller et lokomotiv, og som omfatter, men ikke er begrenset til et jernbanekjøretøy som er særlig konstruert for å utføre vedlikehold eller byggearbeid eller løfteoperasjoner i forbindelse med sporet eller annen jernbaneinfrastruktur,
- 45) «mobil kran» en selvdrevet utliggerkran som kan kjøre på vei eller i terrenget, eller begge deler, og som holdes stabil gjennom tyngdekraften og beveger seg ved hjelp av dekk, belter eller andre mobile innretninger,
- 46) «snøfreser» en selvdrevet maskin som utelukkende er konstruert for snørydding fra flater med fast dekke ved å samle opp en mengde snø og slynge den med stor kraft ut av et rør,
- 47) «gjøre tilgjengelig på markedet» enhver levering av en motor eller en ikke-veigående mobil maskin for distribusjon eller bruk på unionsmarkedet i forbindelse med kommersiell virksomhet, mot betaling eller vederlagsfritt,
- 48) «bringe i omsetning» første gang en motor eller en ikke-veigående mobil maskin gjøres tilgjengelig på unionsmarkedet,
- 49) «produsent» enhver fysisk eller juridisk person som er ansvarlig overfor godkjenningsmyndigheten for alle aspekter ved motorens EU-typegodkjenning eller tillatelser og for å sikre produksjonssamsvar for motoren, og som også er ansvarlig for markedstilsyn når det gjelder de produserte motorene, uavhengig av om de er direkte involvert i alle etapper av utformingen og konstruksjonen av motoren som er omfattet av EU-typegodkjenningsprosessen,
- 50) «produsentens representant» eller «representanten» enhver fysisk eller juridisk person etablert i Unionen som produsenten har behørig utpekt ved skriftlig fullmakt til å representere denne på områder som gjelder godkjenningsmyndigheten eller markedstilsynsmyndigheten, og til å opptre på dennes vegne på de områdene som omfattes av denne forordning,
- 51) «importør» enhver fysisk eller juridisk person etablert i Unionen som bringer en motor fra en tredjestat i omsetning, uavhengig av om motoren allerede er montert i en ikke-veigående mobil maskin,
- 52) «distributør» enhver fysisk eller juridisk person i forsyningskjeden, utenom produsenten eller importøren, som gjør en motor tilgjengelig på markedet,
- 53) «markedsdeltaker» produsenten, produsentens representant, importøren eller distributøren,
- 54) «produsent av originalt utstyr» eller «OEM-produsent» enhver fysisk eller juridisk person som produserer ikke-veigående mobile maskiner,
- 55) «godkjenningsmyndighet» den myndigheten i en medlemsstat som medlemsstaten har opprettet eller utpekt og meldt til Kommisjonen, og som er vedkommende myndighet med hensyn til
 - a) alle sider ved EU-typegodkjenning av en motortype eller en motorfamilie,
 - b) godkjenningsprosessen,
 - c) å utstede og eventuelt tilbakekalle eller nekte EU-typegodkjenning og utstede EU-typegodkjenningsdokumenter,
 - d) å fungere som kontaktpunkt for godkjenningsmyndighetene i andre medlemsstater,

- e) å utpeke de tekniske instansene og
 - f) å sikre at produsenten oppfyller forpliktelsene sine med hensyn til produksjonssamsvar,
- 56) «teknisk instans» en organisasjon eller et organ som en medlemsstats godkjenningsmyndighet har utpekt som prøvingslaboratorium for å utføre prøvinger, eller som samsvarsvurderingsorgan for å utføre førstegangsvurdering og andre prøvinger eller inspeksjoner på vegne av godkjenningsmyndigheten, eller myndigheten selv når den utfører disse funksjonene,
 - 57) «markedstilsyn» virksomhet som utøves og tiltak som treffes av nasjonale myndigheter for å sikre at motorer som gjøres tilgjengelige på markedet, overholder de relevante delene av Unionens harmoniseringsregelverk,
 - 58) «markedstilsynsmyndighet» en myndighet i en medlemsstat som har ansvar for å utføre markedstilsyn på medlemsstatens territorium,
 - 59) «nasjonal myndighet» en godkjenningsmyndighet eller enhver annen myndighet som deltar i og har ansvar for markedstilsyn, grensekontroll eller omsetning i en medlemsstat med hensyn til motorer som skal monteres i ikke-veigående mobile maskiner eller ikke-veigående mobile maskiner der det er montert motorer,
 - 60) «sluttbruker» enhver fysisk eller juridisk person, utenom produsenten, OEM-produsenten, importøren eller distributøren, som har ansvar for drift av motoren som er montert i en ikke-veigående mobil maskin,
 - 61) «utslippskontrollstrategi» et element eller en gruppe konstruksjonselementer som er innarbeidet i den generelle konstruksjonen av en motor eller en ikke-veigående mobil maskin der en motor er montert, og som brukes til å begrense utslippene,
 - 62) «utslippskontrollsystem» alle innretninger, systemer eller konstruksjonselementer som begrenser eller reduserer utslipp,
 - 63) «alternativ kontrollstrategi» en utslippskontrollstrategi som reduserer utslippskontrollsystemets effektivitet under omgivelses- eller driftsforhold for motoren som forekommer ved normal drift av maskinen eller utenom prøvingsmetodene for EU-typegodkjenning,
 - 64) «elektronisk styreenhet» en motors elektroniske innretning som er en del av utslippskontrollsystemet og bruker data fra motorens følere til å styre motorens parametere,
 - 65) «resirkulering av eksos» eller «EGR» en teknisk innretning som er en del av utslippskontrollsystemet og reduserer utslipp ved å tilbakeføre eksosen som avgis fra et eller flere forbrenningskamre, til motoren der den blandes med tilførselsluft før eller under forbrenning, unntatt dersom det brukes ventilinnstilling for å øke mengden gjenværende eksos i forbrenningskammeret eller -kamrene som blandes med tilførselsluft før eller under forbrenning,
 - 66) «system for etterbehandling eksos» en katalysator, et partikkelfilter, et deNOx-system, et kombinert deNOx-partikkelfilter eller enhver annen utslippsreducerende innretning, unntatt resirkulering av eksos og turboladere, som er en del av utslippskontrollsystemet, men som er montert etter motorens eksoskanaler,
 - 67) «ulovlig inngrep» deaktivering, justering eller modifisering av utslippskontrollsystemet, herunder all programvare eller andre elementer for logisk styring av et slikt system, hvis virkning, tilsiktet eller ikke, er at motorens utslippsytelse blir dårligere,
 - 68) «prøvingssyklus» en sekvens av prøvingspunkter som hvert er definert med et bestemt turtall og dreiemoment som motoren skal overholde ved prøving i stasjonær eller variabel driftstilstand,
 - 69) «stasjonær prøvingssyklus» en prøvingssyklus der motorturtall og dreiemoment holdes på et avgrenset sett av nominelt konstante verdier. Stasjonære prøvinger utføres enten i prøvingssykluser med enkeltfaser eller med ramper,
 - 70) «variabel prøvingssyklus» en prøvingssyklus med en sekvens av normaliserte turtalls- og dreiemomentverdier som varierer fra sekund til sekund,
 - 71) «veivhus» rom i eller utenfor en motor som er forbundet med bunnpannen ved interne eller eksterne rør som gasser og damper kan slippe ut gjennom,

- 72) «regenerering» en hendelse der utslippsnivåene endres når ytelsen for systemet for etterbehandling av eksos gjenopprettes ved konstruksjon, og som kan klassifiseres som kontinuerlig regenerering eller uregelmessig (periodisk) regenerering,
- 73) «utslippsperiode» eller «EDP» antall timer eller, dersom det er relevant, avstanden som brukes til å bestemme forringelsesfaktorene,
- 74) «forringelsesfaktorer» den serien faktorer som angir forholdet mellom utslipp ved begynnelsen og slutten av utslippsperioden,
- 75) «virtuell prøving» datasimuleringer, herunder beregninger, som foretas for å dokumentere en motors ytelsesnivå som en hjelp i beslutningsprosessen uten at det er nødvendig å bruke en fysisk motor.

Artikkel 4

Motor kategorier

1. I denne forordning får følgende motorkategorier, inndelt i underkategoriene angitt i vedlegg I, anvendelse:
 - 1) «Kategori NRE»:
 - a) Motorer til ikke-veigående mobile maskiner som er beregnet på og egnet til å forflytte seg eller bli forflyttet, på vei eller på annen måte, som ikke er utelukket i henhold til artikkel 2 nr. 2, og som ikke inngår i en annen kategori angitt i punkt 2–10 i dette nummer.
 - b) Motorer med en referanseeffekt som er mindre enn 560 kW, og som brukes i stedet for trinn V-motorer i kategori IWP, IWA, RLL eller RLR.
 - 2) «Kategori NRG»: Motorer med en referanseeffekt som er større enn 560 kW, og som utelukkende skal brukes i aggregater. Andre aggregatmotorer som ikke har disse egenskapene, inngår i kategori NRE eller NRS, avhengig av egenskapene deres.
 - 3) «Kategori NRSh»: Motorer med elektrisk tenning til håndholdte maskiner med en referanseeffekt som er mindre enn 19 kW, og som utelukkende skal brukes i håndholdte maskiner.
 - 4) «Kategori NRS»: Motorer med elektrisk tenning med en referanseeffekt som er mindre enn 56 kW, og som ikke inngår i kategorien NRSh.
 - 5) «Kategori IWP»:
 - a) Motorer som utelukkende skal brukes i fartøyer for fart på innlands vannveier, til direkte eller indirekte framdrift, eller som er beregnet på direkte eller indirekte framdrift av slike fartøy, med en referanseeffekt på minst 19 kW.
 - b) Motorer som brukes i stedet for motorer i kategori IWA, forutsatt at de er i samsvar med artikkel 24 nr. 8.
 - 6) «Kategori IWA»: Hjelpemotorer som utelukkende skal brukes i fartøyer for fart på innlands vannveier, og som har en referanseeffekt på minst 19 kW.
 - 7) «Kategori RLL»: Motorer som utelukkende skal brukes i lokomotiver, til framdrift av lokomotiver eller beregnet på framdrift av lokomotiver.
 - 8) «Kategori RLR»:
 - a) Motorer som utelukkende skal brukes i skinnegående motorvogner, til framdrift av slike vogner eller beregnet på framdrift av slike vogner.
 - b) Motorer som brukes i stedet for trinn V-motorer i kategori RLL.
 - 9) «Kategori SMB»: Motorer med elektrisk tenning som utelukkende skal brukes i snøscootere. Andre motorer til snøscootere enn motorer med elektrisk tenning inngår i kategori NRE.
 - 10) «Kategori ATS»: Motorer med elektrisk tenning som utelukkende skal brukes i ATV-er eller UTV-er. Andre motorer til ATV-er og UTV-er enn motorer med elektrisk tenning inngår i kategori NRE.

2. En motor med variabelt turtall i en bestemt kategori kan brukes i stedet for en motor med konstant turtall i samme kategori.

Motorer med variabelt turtall i kategori IWP som brukes til drift med konstant turtall, skal dessuten være i samsvar med artikkel 24 nr. 7 eller artikkel 24 nr. 8, avhengig av hva som er relevant.

3. Motorer til vedlikeholdskjøretøyer til jernbanedrift og hjelpemotorer til skinnegående motorvogner og lokomotiver inngår i kategori NRE eller NRS, avhengig av deres egenskaper.

KAPITTEL II

ALMINNELIGE FORPLIKTELSER

Artikkel 5

Medlemsstatenes forpliktelser

1. Medlemsstatene skal opprette eller utpeke godkjennings- og markedstilsynsmyndigheter i samsvar med denne forordning.
2. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om at de har opprettet og utpekt godkjennings- og markedstilsynsmyndighetene nevnt i nr. 1, herunder myndighetenes navn, postadresse og e-postadresse og ansvarsområde. Kommisjonen skal offentliggjøre en liste over og nærmere opplysninger om godkjenningsmyndighetene på sitt nettsted.
3. Medlemsstatene skal bare tillate omsetning av
 - a) motorer som er omfattet av en gyldig EU-typegodkjenning som er gitt i samsvar med denne forordning, uavhengig av om de allerede er montert i ikke-veigående mobile maskiner, og
 - b) ikke-veigående mobile maskiner der det er montert motorer som nevnt i bokstav a).
4. Medlemsstatene skal ikke forby, begrense eller hindre omsetning av
 - a) motorer på grunn av aspekter ved konstruksjonen og funksjonen som omfattes av denne forordning, dersom disse motorene oppfyller kravene i forordningen,
 - b) ikke-veigående mobile maskiner på grunn av utslipp av forurensende gasser og partikler fra motorer som er montert i slike maskiner, dersom disse motorene omfattes av denne forordnings virkeområde og oppfyller kravene i forordningen.
5. Medlemsstatene skal organisere og utføre markedstilsyn og kontroll av motorer på markedet i samsvar med kapittel III i forordning (EF) nr. 765/2008.

Artikkel 6

Godkjenningsmyndighetenes forpliktelser

1. Godkjenningsmyndighetene skal sikre at produsenter som søker om EU-typegodkjenning, oppfyller kravene i denne forordning.
2. Godkjenningsmyndighetene skal gi EU-typegodkjenning bare til motortyper eller motorfamilier som oppfyller kravene i denne forordning.
3. Godkjenningsmyndighetene skal gjennom IMI offentliggjøre et register over alle motortyper og motorfamilier som har fått tildelt, forlenget eller tilbakekalt en EU-typegodkjenning, eller som har fått en søknad om EU-typegodkjenning avvist.

Registeret skal inneholde minst følgende opplysninger:

- a) Produsentens navn og adresse og selskapets navn, dersom det er forskjellig fra produsentens navn.
- b) Firma eller varemerke(r) tilhørende produsenten, etter hva som er relevant.
- c) Betegnelse på motortypene som omfattes av EU-typegodkjenning av motortypen, eller, dersom det er relevant, av EU-typegodkjenning av motorfamilien.
- d) Motorkategori.
- e) EU-typegodkjenningsnummeret, herunder nummeret på eventuelle utvidelser.
- f) Dato for tildeling, utvidelse, nektelse eller tilbakekalling av EU-typegodkjenningen.
- g) Innholdet i avsnittene «Generelle opplysninger om motoren» og «Endelig utslippsresultat» i prøvingsrapporten som er nevnt i artikkel 24 nr. 12.

Artikkel 7

Markedstilsynsmyndighetenes forpliktelser

1. Markedstilsynsmyndighetene skal foreta dokumentkontroll og eventuelt fysisk kontroll og laboratoriekontroll av motorer i tilstrekkelig omfang og på grunnlag av passende prøver. I den forbindelse skal de ta hensyn til gjeldende prinsipper for risikovurdering, klager og annen relevant informasjon.
2. Markedstilsynsmyndighetene kan kreve at markedsdeltakerne gjør slik dokumentasjon og slike opplysninger tilgjengelige i den grad det anses nødvendig for at myndighetene skal kunne utføre sin virksomhet.

Artikkel 8

Produsentenes alminnelige forpliktelser

1. Produsentene skal sikre at motorene deres, når de bringes i omsetning, er produsert og godkjent i samsvar med denne forordning.
2. Dersom produsentene endrer en motor som er omfattet av EU-typegodkjenning, på en slik måte at den deretter tilhører en annen kategori eller underkategori, har de ansvar for å sikre at motoren oppfyller kravene som gjelder for nevnte kategori eller underkategori.

Dersom en juridisk person endrer en motor på en slik måte at den ikke lenger overholder utslippsgrensene som gjelder for motorens kategori eller underkategori, anses nevnte person å være ansvarlig for å sikre at disse utslippsgrensene igjen overholdes.

3. Produsentene er ansvarlige overfor godkjenningmyndigheten for alle deler av EU-typegodkjenningsprosessen og for å sikre produksjonssamsvar, uavhengig av om de er direkte involvert i alle etapper av framstillingen av en motor eller ikke.
4. Produsentene skal sørge for at det er innført framgangsmåter for å sikre at serieproduksjon fortsatt er i samsvar med den godkjente typen, og for å overvåke utslipp fra motorer i bruk i samsvar med artikkel 19.

I samsvar med kapittel VI skal det tas hensyn til endringer i en motortypes utforming eller egenskaper og endringer i de kravene som en motortype er erklært å være i samsvar med.

5. I tillegg til den lovfestede merkingen nevnt i artikkel 32 skal produsentene angi sitt navn, firma eller registrerte varemerke og sin kontaktadresse i Unionen på motorene som de har produsert og bringer i omsetning, eller, dersom dette ikke er mulig, i et dokument som følger med motoren.

6. På grunnlagt anmodning skal produsentene gi OEM-produsenten en gjenpart av den lovfestede merkingen nevnt i artikkel 15 nr. 4.
7. Produsentene skal så lenge de har ansvar for en motor, sikre at lagrings- eller transportforholdene ikke setter motorens samsvar med dette kapittel og kapittel III i fare.
8. Produsentene skal kunne stille EU-typegodkjenningsdokumentet med vedlegg som nevnt i artikkel 23 nr. 1 og, dersom det er relevant, en kopi av samsvarserklæringen nevnt i artikkel 31 til rådighet for godkjenningsmyndighetene i et tidsrom på ti år etter at en motor er brakt i omsetning.
9. Produsentene skal på grunnlagt anmodning og via godkjenningsmyndigheten gi nasjonale myndigheter en kopi av EU-typegodkjenningsdokumentet for en motor. Denne kopien skal være skrevet på et språk som lett kan forstås av den anmodende nasjonale myndighet.
10. Med sikte på EU-typegodkjenning av motorer skal produsenter som er etablert utenfor Unionen, utpeke én representant som er etablert i Unionen, til å representere seg overfor godkjenningsmyndigheten.
11. Med sikte på markedstilsyn skal produsenter som er etablert utenfor Unionen, utpeke én representant som er etablert i Unionen, som kan være representanten nevnt i nr. 10.

Artikkel 9

Produsentenes forpliktelser med hensyn til motorer som ikke oppfyller kravene

1. En produsent som har grunn til å tro eller anser at en av motorene som bringes i omsetning, ikke er i samsvar med denne forordning, skal umiddelbart foreta en undersøkelse av mistanken om manglende samsvar og hvor utbredt det kan antas å være.

På grunnlag av resultatene av undersøkelsen skal produsenten treffe korrigerende tiltak for å sikre at motorer i produksjon bringes i samsvar med den godkjente motortypen eller motorfamilien i rett tid.

Produsenten skal umiddelbart underrette godkjenningsmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, om undersøkelsen og gi nærmere opplysninger, særlig om det manglende samsvaret og om eventuelle korrigerende tiltak som er truffet.

2. Uten hensyn til nr. 1 er en produsent ikke forpliktet til å treffe korrigerende tiltak med hensyn til en motor som ikke er i samsvar med denne forordning som følge av endringer som er foretatt etter at den er brakt i omsetning, og som ikke er blitt godkjent av produsenten.

Artikkel 10

Forpliktelser for produsentenes representanter med ansvar for markedstilsyn

Produsentenes representanter med ansvar for markedstilsyn skal minst utføre følgende oppgaver, som skal være angitt i den skriftlige fullmakten fra produsenten:

- a) Sikre at EU-typegodkjenningsdokumentet med vedlegg som nevnt i artikkel 23 nr. 1 og, dersom det er relevant, en kopi av samsvarserklæringen nevnt i artikkel 31 kan stilles til rådighet for godkjenningsmyndighetene i et tidsrom på ti år etter at en motor er brakt i omsetning.
- b) På grunnlagt anmodning gi godkjenningsmyndigheten alle opplysninger og all dokumentasjon som er nødvendig for å dokumentere produksjonssamsvar for en motor.
- c) Samarbeide med godkjennings- og markedstilsynsmyndighetene på deres anmodning når det gjelder tiltak som treffes i henhold til fullmakten.

*Artikkel 11***Importørenes alminnelige forpliktelser**

1. Importørene skal bringe i omsetning bare motorer som har fått EU-typegodkjenning.
2. Før en EU-typegodkjent motor bringes i omsetning, skal importørene sikre at
 - a) EU-typegodkjenningsdokumentet med vedlegg som nevnt i artikkel 23 nr. 1 er tilgjengelig,
 - b) motoren har den lovfestede merkingen som nevnt i artikkel 32,
 - c) motoren er i samsvar med artikkel 8 nr. 5.
3. I et tidsrom på ti år etter at motoren er brakt i omsetning, skal importørene dersom det er relevant, kunne stille en kopi av samsvarserklæringen nevnt i artikkel 31 til rådighet for godkjennings- og markedstilsynsmyndighetene, og skal sikre at EU-typegodkjenningsdokumentet med vedlegg som nevnt i artikkel 23 nr. 1 på anmodning kan stilles til rådighet for disse myndighetene.
4. Importørene skal angi sitt navn, firma eller registrerte varemerke og sin kontaktadresse på motoren eller, dersom dette ikke er mulig, i et dokument som følger med motoren.
5. Importørene skal sikre at motoren følges av opplysningene og instruksene som er nevnt i artikkel 43.
6. Importørene skal så lenge de har ansvar for en motor, sikre at lagrings- eller transportforholdene ikke setter motorens samsvar med dette kapittel eller kapittel III i fare.
7. Importørene skal på grunnlagt anmodning gi en anmodende nasjonal myndighet alle opplysninger og all dokumentasjon som er nødvendig for å dokumentere produksjonssamsvar for en motor. Opplysningene og dokumentasjonen skal være skrevet på et språk som lett kan forstås av den anmodende nasjonale myndighet.

*Artikkel 12***Importørenes forpliktelser med hensyn til motorer som ikke oppfyller kravene**

1. En importør som har grunn til å tro eller anser at en motor ikke er i samsvar med denne forordning, særlig at den ikke svarer til EU-typegodkjenningen, skal ikke bringe motoren i omsetning før den er brakt i samsvar med denne forordning.

Importøren skal uten unødig opphold underrette produsenten, markedstilsynsmyndighetene og godkjenningsmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, om dette.

2. En importør som har grunn til å tro eller anser at en motor som er brakt i omsetning, ikke er i samsvar med denne forordning, skal umiddelbart foreta en undersøkelse av det mistenkte manglende samsvaret og hvor utbredt det kan antas å være.

På grunnlag av resultatene av undersøkelsen skal importøren treffe korrigerende tiltak og underrette produsenten om dette, for å sikre at motorer i produksjon bringes i samsvar med den godkjente motortypen eller motorfamilien i rett tid.

*Artikkel 13***Distributørenes alminnelige forpliktelser**

1. Når distributørene gjør en motor tilgjengelig på markedet, skal de utvise behørig aktsomhet med hensyn til kravene i denne forordning.

2. Før de gjør en motor tilgjengelig på markedet, skal distributørene kontrollere at
 - a) produsenten har overholdt artikkel 8 nr. 5,
 - b) importøren, dersom det er relevant, har overholdt artikkel 11 nr. 2 og 4,
 - c) motoren har den lovfestede merkingen som nevnt i artikkel 32,
 - d) opplysningene og instruksene som er nevnt i artikkel 43, er tilgjengelige på et språk som lett kan forstås av OEM-produsenten.
3. Importørene skal så lenge de har ansvar for en motor, sikre at lagrings- eller transportforholdene ikke setter motorens samsvar med dette kapittel eller kapittel III i fare.
4. Distributørene skal på grunnlagt anmodning sikre at produsenten gir den anmodende nasjonale myndighet dokumentasjonen som er angitt i artikkel 8 nr. 8, eller at importøren gir den anmodende nasjonale myndighet dokumentasjonen som er angitt i artikkel 11 nr. 3.

Artikkel 14

Distributørens forpliktelser med hensyn til motorer som ikke oppfyller kravene

1. En distributør som har grunn til å tro eller anser at en motor ikke er i samsvar med denne forordning, skal ikke gjøre motoren tilgjengelig på markedet før den er brakt i samsvar med denne forordning.
2. En distributør som har grunn til å tro eller anser at en motor som vedkommende har gjort tilgjengelig på markedet, ikke er i samsvar med denne forordning, skal underrette produsenten eller produsentens representant for å sikre at de nødvendige korrigerende tiltakene for å bringe motorene i produksjon i samsvar med den godkjente motortypen eller motorfamilien treffes i samsvar med artikkel 9 eller 12.

Artikkel 15

Forpliktelser for produsenter av originalt utstyr med hensyn til montering av motorer

1. OEM-produsenter skal montere EU-typegodkjente motorer i ikke-veigående mobile maskiner i samsvar med produsentens anvisninger i henhold til artikkel 43 nr. 2 og på en måte som ikke har ugunstig virkning på motorens ytelse med hensyn til utslipp av forurensende gasser og partikler.
2. Dersom en OEM-produsent ikke følger anvisningene nevnt i nr. 1 i denne artikkel eller endrer en motor i forbindelse med monteringen i ikke-veigående mobile maskiner på en måte som har ugunstig virkning på motorens ytelse med hensyn til forurensende gasser og partikler, skal nevnte OEM-produsent anses som produsent ved anvendelsen av denne forordning, og er særlig underlagt forpliktelsene fastsatt i artikkel 8 og 9.
3. OEM-produsenter kan montere EU-typegodkjente motorer i ikke-veigående mobile maskiner bare dersom de utelukkende skal brukes som fastsatt i artikkel 4.
4. Dersom motorens lovfestede merking nevnt i artikkel 32 ikke er synlig uten at deler fjernes, skal OEM-produsenten på et synlig sted på den ikke-veigående mobile maskinen påføre en dublett av merkingen som er nevnt i nevnte artikkel og i den relevante gjennomføringsrettsakten, levert av produsenten.
5. Dersom en ikke-veigående mobil maskin der det er montert en overgangsmotor, er brakt i omsetning i samsvar med artikkel 58 nr. 5, skal OEM-produsentene angi produksjonsdatoen for den ikke-veigående mobile maskinen som en del av merkingen på maskinen.
6. Dersom en produsent leverer en motor atskilt fra systemet for etterbehandling av eksos til en OEM-produsent i samsvar med artikkel 34 nr. 3, skal OEM-produsenten, dersom det er relevant, gi produsenten opplysninger om montering av motoren og systemet for etterbehandling av eksos.

*Artikkel 16***Anvendelse av produsentenes forpliktelser på importører og distributører**

En importør eller distributør som gjør en motor tilgjengelig på markedet i eget navn eller under eget varemerke, eller som endrer en slik motor på en måte som kan påvirke motorens samsvar med gjeldende krav, skal anses som produsent ved anvendelsen av denne forordning, og er særlig underlagt forpliktelsene fastsatt i artikkel 8 og 9.

*Artikkel 17***Meldingsplikt for markedsdeltakere og OEM-produsenter**

Markedsdeltakere og OEM-produsenter skal på anmodning og i et tidsrom på fem år etter at en motor er brakt i omsetning, underrette godkjennings- og markedstilsynsmyndighetene om følgende:

- a) Alle markedsdeltakere som har levert en motor til dem.
- b) Alle markedsdeltakere eller OEM-produsenter dersom de kan identifiseres, som de har levert en motor til.

KAPITTEL III

GRUNNLEGGENDE KRAV*Artikkel 18***Krav til eksosutslipp ved EU-typegodkjenning**

1. Produsentene skal sikre at motortyper og motorfamilier er konstruert, bygd og montert slik at de oppfyller kravene fastsatt i kapittel II og i dette kapittel.
2. Motortyper og motorfamilier skal fra tidspunktet da motorene angitt i vedlegg III bringes i omsetning, ikke overskride grenseverdiene for eksosutslipp som kalles trinn V og er angitt i vedlegg II.

Dersom en motorfamilie i samsvar med parametrene som definerer motorfamilien fastsatt i den relevante gjennomføringsrettsakten, omfatter mer enn ett effektområde, skal den representative motoren (for EU-typegodkjenningsformål) og alle motortyper i samme familie (for produksjonssamsvarsformål) med hensyn til de gjeldende effektområdene

- a) overholde de strengeste utslippsgrenseverdiene,
 - b) prøves ved hjelp av prøvingssykluser som tilsvarer de strengeste utslippsgrenseverdiene,
 - c) omfattes av de tidligste gjeldende datoene for EU-typegodkjenning og omsetning som er angitt i vedlegg III.
3. Eksosutslippene fra motortyper og motorfamilier skal måles på grunnlag av prøvingssyklusene angitt i artikkel 24 og i samsvar med artikkel 25.
 4. Motortyper og motorfamilier skal være konstruert og utstyrt med utslippskontrollstrategier på en slik måte at det hindrer ulovlige inngrep i størst mulig grad. Det er forbudt å bruke alternative kontrollstrategier.
 5. Kommisjonen skal vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter nærmere opplysninger om parametrene som brukes til å definere motortyper og motorfamilier, herunder deres driftstilstander, og tekniske opplysninger med sikte på å hindre ulovlige inngrep som nevnt i nr. 4 i denne artikkel. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016 etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

*Artikkel 19***Overvåking av utslipp fra motorer i bruk**

1. Utslippene av forurensende gasser fra motorer som tilhører de motortypene eller motorfamiliene i utslippstrinn V som er typegodkjent i samsvar med denne forordning, skal overvåkes ved å prøve motorer i bruk som er montert i ikke-veigående mobile maskiner og brukes i normale driftssykluser. Produsenten har ansvaret for å utføre denne prøvingen i samsvar med godkjenningens myndighetens krav til motorer som har blitt riktig vedlikeholdt, i samsvar med bestemmelsene om valg av motorer, prøvingsmetoder og rapportering av resultater for de forskjellige motorkategoriene.

Kommisjonen skal gjennomføre forsøksprogrammer med sikte på å utvikle egnede prøvingsmetoder for de motorkategoriene og underkategoriene som det ikke finnes slike prøvingsmetoder for.

Kommisjonen skal gjennomføre overvåkingsprogrammer for hver motorkategori for å fastslå i hvilken grad utslippene som måles i prøvingscyklusen, tilsvarer utslippene som måles ved faktisk drift. Programmene og resultatene av disse skal hvert år framlegges for medlemsstatene og deretter gjøres tilgjengelige for allmennheten.

2. Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta delegerede rettsakter i samsvar med artikkel 55 for å utfylle denne forordning med nærmere bestemmelser med hensyn til utvelgning av motorer, prøvingsmetoder og rapportering av resultatene nevnt i nr. 1 i denne artikkel. Disse delegerede rettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016.

KAPITTEL IV

FRAMGANGSMÅTER FOR EU-TYPEGODKJENNING*Artikkel 20***Søknad om EU-typegodkjenning**

1. Produsentene skal for hver motortype eller motorfamilie inngi en egen søknad om EU-typegodkjenning til godkjenningens myndigheten i en medlemsstat, og hver søknad skal følges av opplysningsmappen nevnt i artikkel 21. Bare én søknad skal inngis for en bestemt motortype, eller motorfamilie dersom det er relevant, og den skal inngis til bare én godkjenningens myndighet.

2. Produsentene skal gjøre tilgjengelig for den tekniske instans som er ansvarlig for å utføre EU-typegodkjenningens prøvingene, en motor som er i samsvar med egenskapene til motortypen eller, for en motorfamilie, med egenskapene til den representative motoren som er beskrevet i opplysningsmappen nevnt i artikkel 21.

3. Dersom godkjenningens myndigheten ved søknad om EU-typegodkjenning av en motorfamilie anser at den innsendte søknaden med hensyn til den utvalgte representative motoren nevnt i nr. 2 i denne artikkel ikke fullt ut er representativ for den motorfamilien som er beskrevet i opplysningsmappen nevnt i artikkel 21, skal produsentene stille til rådighet en alternativ og eventuelt ytterligere en representativ motor som godkjenningens myndigheten anser er representativ for motorfamilien.

4. Produsentene skal innen en måned etter produksjonsstart for den godkjente motortypen eller motorfamilien framlegge den opprinnelige planen for overvåking av motorer i bruk til godkjenningens myndigheten som har gitt EU-typegodkjenning for denne motortypen eller eventuelt motorfamilien.

*Artikkel 21***Opplysningsmappe**

1. Søkeren skal framlegge en opplysningsmappe for godkjenningens myndigheten som inneholder følgende:

a) Et opplysningsdokument, herunder en liste over referansedrivstoffer og, på produsentens anmodning, alle andre spesifiserte drivstoffer, drivstoffblandinger eller drivstoffemulsjoner som er nevnt i artikkel 25 nr. 2 og beskrevet i samsvar med de delegerede rettsaktene nevnt i artikkel 25 nr. 4 («opplysningsdokumentet»).

- b) Alle relevante data, tegninger, fotografier og andre opplysninger om motortypen eller eventuelt den representative motoren.
 - c) Eventuelle tilleggsopplysninger som godkjenningsmyndigheten har bedt om i forbindelse med framgangsmåten for søknaden om EU-typegodkjenning.
2. Opplysningsmappen kan leveres på papir eller i et elektronisk format som er godkjent av den tekniske instansen og godkjenningsmyndigheten.
3. Kommisjonen kan vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter maler for opplysningsdokumentet og opplysningsmappen. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016 etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

KAPITTEL V

GJENNOMFØRING AV FRAMGANGSMÅTER FOR EU-TYPEGODKJENNING

Artikkel 22

Alminnelige bestemmelser

1. Godkjenningsmyndigheten som mottar søknaden, skal gi EU-typegodkjenning til alle motortyper eller motorfamilier som er i samsvar med både
- a) opplysningene i opplysningsmappen, og
 - b) kravene i denne forordning, særlig tiltakene for produksjonssamsvar nevnt i artikkel 26.
2. Dersom en motor oppfyller kravene fastsatt i denne forordning, skal godkjenningsmyndighetene ikke pålegge andre krav til EU-typegodkjenning med hensyn til eksosutslipp for ikke-veigående mobile maskiner der en slik motor er montert.
3. Etter datoene for EU-typegodkjenning av motorer som er angitt i vedlegg III for hver motorunderkategori, skal godkjenningsmyndighetene ikke gi EU-typegodkjenning for en motortype eller motorfamilie som ikke oppfyller kravene fastsatt i denne forordning.
4. EU-typegodkjenningsdokumenter skal nummereres i samsvar med et harmonisert system som skal fastsettes av Kommisjonen.
5. Gjennom IMI skal godkjenningsmyndigheten
- a) gjøre tilgjengelig for godkjenningsmyndighetene i de andre medlemsstatene en liste over de EU-typegodkjenningene som den har gitt, eller eventuelt forlenget, innen én måned etter at det tilsvarende EU-typegodkjenningsdokumentet er utstedt,
 - b) omgående gjøre tilgjengelig for godkjenningsmyndighetene i de andre medlemsstatene en liste over de EU-typegodkjenningene som den har nektet å gi eller har tilbakekalt, sammen med en begrunnelse for beslutningen,
 - c) innen én måned etter å ha mottatt en anmodning fra godkjenningsmyndigheten i en annen medlemsstat oversende nevnte godkjenningsmyndighet en kopi av EU-typegodkjenningsdokumentet for motortypen eller motorfamilien, dersom dette finnes, sammen med opplysningspakken nevnt i nr. 6 for hver motortype eller motorfamilie som den har gitt eller nektet å gi EU-typegodkjenning, eller som den har tilbakekalt EU-typegodkjenningen for.
6. Godkjenningsmyndigheten skal sette sammen en opplysningspakke som består av opplysningsmappen sammen med prøvingsrapporten og alle andre dokumenter som den tekniske instansen eller godkjenningsmyndigheten har lagt ved opplysningsmappen når den har utført sine oppgaver («opplysningspakken»).

Opplysningspakken skal ha en innholdsfortegnelse som viser innholdet i den, der alle sider er nummerert eller merket på annen måte, slik at hver enkelt side og formatet for hvert enkelt dokument lett kan identifiseres, med sikte på å vise trinnene i forvaltningen av EU-typegodkjenningen, særlig datoene for revisjoner og ajourføringer.

Godkjenningsmyndigheten skal sikre at opplysningene som ligger i opplysningspakken, er tilgjengelige i et tidsrom på minst 25 år etter at gyldighetstiden til den aktuelle EU-typegodkjenningen er utløpt.

7. Kommissjonen kan vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter
 - a) metoden for fastsettelse av det harmoniserte nummereringssystemet nevnt i nr. 4,
 - b) malene og datastrukturen for utveksling av opplysninger nevnt i nr. 5.

Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016 etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

Artikkel 23

Særlige bestemmelser om EU-typegodkjenningsdokumentet

1. EU-typegodkjenningsdokumentet skal inneholde følgende vedlegg:
 - a) Opplysningspakken.
 - b) Dersom det er relevant, navn på og underskriftsprøver for personer som har tillatelse til å undertegne samsvarserklæringer som nevnt i artikkel 31, samt opplysninger om deres stilling i selskapet.
2. Kommissjonen skal fastsette en mal for EU-typegodkjenningsdokumentet.
3. For hver motortype eller motorfamilie som er godkjent, skal godkjenningsmyndigheten
 - a) fylle ut alle relevante rubrikker i EU-typegodkjenningsdokumentet og legge ved prøvingsrapporten,
 - b) utarbeide innholdsfortegnelsen for opplysningspakken,
 - c) umiddelbart utstede det ferdig utfylte typegodkjenningsdokumentet med vedlegg til søkeren.
4. Dersom en EU-typegodkjenning i samsvar med artikkel 35 er underlagt begrensninger med hensyn til gyldighet, eller dersom motortypen eller motorfamilien er unntatt fra visse krav i denne forordning, skal disse begrensningene eller unntakene angis i EU-typegodkjenningsdokumentet.
5. Kommissjonen kan vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter malen for EU-typegodkjenningsdokumentet nevnt i nr. 2 i denne artikkel. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016 etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

Artikkel 24

Prøvinger som kreves for EU-typegodkjenning

1. Utpekte tekniske instanser skal ved egnet prøving påvise at de tekniske kravene som er fastsatt i denne forordning, er oppfylt. Måle- og prøvingsmetodene og det bestemte utstyret og verktøyet som kreves for å utføre disse prøvingene, skal være som fastsatt i artikkel 25.
2. Produsenten skal stille til rådighet for godkjenningsmyndigheten det antallet motorer som kreves i henhold til de relevante delegerte rettsaktene for å gjennomføre de nødvendige prøvingene.
3. De nødvendige prøvingene skal utføres på motorer som er representative for motortypen eller eventuelt for den representative motoren i motorfamilien som skal godkjennes.

Uten hensyn til første ledd kan produsenten etter avtale med godkjenningsmyndigheten velge en motor som selv om den ikke er representativ for motortypen eller eventuelt for den representative motoren i motorfamilien som skal godkjennes, kombinerer en rekke av de mest ufordelaktige egenskapene med hensyn til det ytelsesnivået som kreves. Virtuelle prøvingsmetoder kan brukes som hjelp til å treffe beslutning under utvelgingsprosessen.

4. De prøvingscyklusene som skal brukes ved prøvingene for EU-typegodkjenning, er angitt i vedlegg IV. Prøvingscyklusene som skal brukes for hver motortype som omfattes av EU-typegodkjenningen, skal angis i opplysningsdokumentet.
5. En motor som er representativ for motortypen eller eventuelt for den representative motoren i motorfamilien, eller en motor som er utvalgt i samsvar med nr. 3 annet ledd, skal prøves på et dynamometer ved hjelp av den gjeldende stasjonære prøvingscyklusen for motorer i ikke-veigående mobile maskiner som er angitt i tabell IV-1 til IV-10 i vedlegg IV. Produsenten kan velge å utføre prøvingen ved hjelp av prøvingsmetoden med enkeltfaser eller med ramper. Unntatt i tilfellene nevnt i nr. 7 og 8 trenger en motor med variabelt turtall i en bestemt kategori som brukes til drift med konstant turtall i samme kategori, ikke prøves ved hjelp av den gjeldende stasjonære prøvingscyklusen for konstant turtall.
6. Dersom en motor med konstant turtall har en turtallsregulator som kan stilles inn på et alternativt turtall, skal kravene i nr. 5 være oppfylt for hvert gjeldende konstante turtall, og turtallene som gjelder for hver motortype, skal angis i opplysningsdokumentet.
7. For en motor i kategori IWP som er beregnet på drift med både variabelt turtall og konstant turtall, skal kravene i nr. 5 være oppfylt for hver enkelt gjeldende stasjonære prøvingscyklus, og hver stasjonære prøvingscyklus der disse kravene er oppfylt, skal angis i opplysningsdokumentet.
8. For en motor i kategori IWP som er beregnet på bruk i stedet for en motor i kategori IWA i samsvar med artikkel 4 nr. 2, skal kravene i nr. 5 i denne artikkel være oppfylt for hver gjeldende stasjonære prøvingscyklus angitt i tabell IV-5 og IV-6 i vedlegg IV, og hver stasjonære prøvingscyklus der disse kravene er oppfylt, skal angis i opplysningsdokumentet.
9. Bortsett fra motorer som er typegodkjent i henhold til artikkel 34 nr. 5 og 6, skal motorer med variabelt turtall i kategori NRE med en nettoeffekt på minst 19 kW, men høyst 560 kW, i tillegg til å oppfylle kravene i nr. 5 i denne artikkel også prøves på et dynamometer ved hjelp av den variable prøvingscyklusen som er angitt i tabell IV-11 i vedlegg IV.
10. Motorer i underkategori NRS-v-2b og NRS-v-3 med et høyeste turtall på 3 400 o/min eller lavere, skal i tillegg til å oppfylle kravene i nr. 5 også prøves på et dynamometer ved hjelp av den variable prøvingscyklusen som er angitt i tabell IV-12 i vedlegg IV.
11. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 55 som utfyller denne forordning ved å fastsette nærmere tekniske spesifikasjoner og egenskaper for stasjonære og variable prøvingscykluser nevnt i denne artikkel, herunder den tilsvarende metoden for å fastsette innstillinger for motorens belastning og turtall. Disse delegerte rettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016.
12. Kommisjonen kan vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter et felles format for prøvingsrapporten som kreves for EU-typegodkjenning. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016 etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

Artikkel 25

Gjennomføring av målinger og prøvinger for EU-typegodkjenning

1. De endelige prøvingsresultatene for eksosutslipp fra motorer som er omfattet av denne forordning, skal beregnes ved å anvende alle de følgende på laboratorieprøvingsresultatene:
 - a) Utslippene av veivhusgasser dersom dette kreves i henhold til nr. 3, og dersom de ikke allerede inngår i laboratoriemålingen.
 - b) Alle nødvendige justeringsfaktorer dersom dette kreves i henhold til nr. 3, og dersom motoren har et regenereringssystem for etterbehandling av eksos.
 - c) Føringelsesfaktorer for utslippsperiodene som er angitt i vedlegg V, for alle motorer.

2. Prøvingen av en motortype eller motorfamilie for å avgjøre om den overholder utslippsgrensene som er fastsatt i denne forordning, skal utføres ved å bruke følgende referansedrivstoffer eller drivstoffkombinasjoner etter hva som er relevant:

- a) Diesel.
- b) Bensin.
- c) Bensin/olje-blanding for totaktsmotorer med elektrisk tenning.
- d) Naturgass/biometan.
- e) Flytende petroleumsgass (LPG).
- f) Etanol.

Motortypen eller motorfamilien skal dessuten overholde grensene for eksosutslipp som er fastsatt i denne forordning for alle andre spesifiserte drivstoffer, drivstoffblandinger eller drivstoffemulsjoner som en produsent har tatt med i en søknad om EU-typegodkjenning, og som er beskrevet i opplysningsmappen.

3. Ved målinger og prøvinger skal de tekniske kravene være oppfylt med hensyn til

- a) apparater og framgangsmåter for å utføre prøvinger,
- b) apparater og framgangsmåter for å måle utslipp og ta prøver,
- c) metoder for å vurdere og beregne data,
- d) metoder for å fastsette forringelsesfaktorer,
- e) for motorer i kategori NRE, NRG, IWP, IWA, RLR, NRS, NRSh, SMB og ATS som overholder utslippsgrensene i trinn V angitt i vedlegg II:
 - i) metoder for å ta hensyn til utslipp av veivhusgasser,
 - ii) metoder for å bestemme og ta hensyn til kontinuerlig regenerering eller uregelmessig regenerering av systemer for etterbehandling av eksos,
- f) for elektronisk styrte motorer i kategori NRE, NRG, IWP, IWA, RLL og RLR som overholder utslippsgrensene i trinn V angitt i vedlegg II, og som bruker elektronisk styring til å bestemme både mengde og tidspunkt for innsprøyting av drivstoff eller bruker elektronisk styring til å aktivere, deaktivere eller tilpasse utslippskontrollsystemet som brukes til å redusere NO_x:
 - i) utslippskontrollstrategier, herunder dokumentasjonen som kreves for å godtgjøre disse strategiene,
 - ii) NO_x-kontrolltiltak, herunder metoden som brukes til å godtgjøre disse kontrolltiltakene,
 - iii) området som er knyttet til den relevante stasjonære prøvingssyklusen for motorer i ikke-veigående mobile maskiner, der det kontrolleres hvor mye utslippene kan overskride utslippsgrensene angitt i vedlegg II,
 - iv) den tekniske instansens valg av ytterligere målepunkter innenfor kontrollområdet under utslippsprøvingen i prøvingsbenk.

4. Kommissjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 55 som utfyller denne forordning ved å fastsette

- a) metoden for å tilpasse laboratorieprøvingresultatene for utslipp slik at de omfatter forringelsesfaktorene nevnt i nr. 1 bokstav c),
- b) de tekniske egenskapene for referansedrivstoffene som er nevnt i nr. 2, og eventuelt kravene til beskrivelse av andre spesifiserte drivstoffer, drivstoffblandinger eller drivstoffemulsjoner som er beskrevet i opplysningsmappen,
- c) de detaljerte tekniske kravene og egenskapene for målingene og prøvingene som er nevnt i nr. 3,

- d) metoden som brukes til å måle partikkelantall, idet det tas hensyn til spesifikasjonene som er angitt i endringsserie 06 til UN-ECE-reglement nr. 49,
- e) detaljerte tekniske krav til prøving av dobbeltdrivstoffmotorer eller enkelt drivstoffmotorer som bruker gassformig drivstoff, som nevnt i vedlegg II.

Disse delegerte rettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016.

Artikkel 26

Tiltak for produksjonssamsvar

1. En godkjenningmyndighet som har gitt en EU-typegodkjenning, skal for denne EU-typegodkjenningen treffe de nødvendige tiltakene for å kontrollere, om nødvendig i samarbeid med godkjenningmyndighetene i de andre medlemsstatene, at det er tatt nødvendige forholdsregler for å sikre at motorene i produksjon vil være i samsvar med den godkjente typen med hensyn til kravene i denne forordning.
2. En godkjenningmyndighet som har gitt en EU-typegodkjenning, skal for denne EU-typegodkjenningen treffe de nødvendige tiltakene for å kontrollere at samsvarserklæringer utstedt av produsenten er i samsvar med artikkel 31.
3. En godkjenningmyndighet som har gitt en EU-typegodkjenning, skal for denne EU-typegodkjenningen treffe de nødvendige tiltakene for å kontrollere, om nødvendig i samarbeid med godkjenningmyndighetene i de andre medlemsstatene, at forholdsreglene nevnt i nr. 1 i denne artikkel fortsatt er tilstrekkelige, slik at motorer i produksjon fortsatt er i samsvar med den godkjente typen, og at samsvarserklæringene dersom det er relevant, fortsatt er i samsvar med artikkel 31.
4. For å kontrollere at en motor er i samsvar med den godkjente typen, kan godkjenningmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, utføre de kontrollene eller prøvingene som kreves for EU-typegodkjenning, på prøver tatt i produsentens lokaler, herunder i produsentens produksjonslokaler.
5. Dersom en godkjenningmyndighet som har gitt en EU-typegodkjenning, konstaterer at forholdsreglene nevnt i nr. 1 ikke er truffet, at de avviker vesentlig fra de avtalte forholdsreglene som er nevnt i nr. 1, at de ikke lenger anvendes eller at de ikke lenger anses å være tilstrekkelige, selv om produksjonen fortsetter, skal den enten treffe de nødvendige tiltakene for å sikre at framgangsmåten for produksjonssamsvar følges korrekt, eller tilbakekalle EU-typegodkjenningen.
6. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 55 som utfyller denne forordning ved å fastsette detaljerte tiltak som skal treffes, og framgangsmåter som skal følges av godkjenningmyndighetene for å sikre at motorene i produksjon er i samsvar med den godkjente typen. Disse delegerte rettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016.

KAPITTEL VI

ENDRINGER AV OG GYLDIGHET FOR EU-TYPEGODKJENNINGER

Artikkel 27

Alminnelige bestemmelser

1. Produsenten skal omgående underrette godkjenningmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, om eventuelle endringer i de opplysningene som er registrert i opplysningspakken.

Ved en slik endring skal nevnte godkjenningmyndighet avgjøre hvilken av framgangsmåtene fastsatt i artikkel 28 som skal følges.

Om nødvendig kan godkjenningmyndigheten etter samråd med produsenten beslutte at ny EU-typegodkjenning skal gis.

2. En søknad om endring av en EU-typegodkjenning skal inngis bare til den godkjenningsmyndigheten som har gitt den opprinnelige EU-typegodkjenningen.
3. Dersom godkjenningsmyndigheten finner at det er nødvendig å gjenta inspeksjoner eller prøvinger for å gjøre en endring, skal den underrette produsenten om dette.

Framgangsmåtene fastsatt i artikkel 28 får anvendelse bare dersom godkjenningsmyndigheten på bakgrunn av disse inspeksjonene eller prøvingene konkluderer med at kravene til EU-typegodkjenning fortsatt er oppfylt.

Artikkel 28

Revisjon og utvidelse av EU-typegodkjenninger

1. Dersom opplysninger som er registrert i opplysningspakken, er endret, uten at det kreves at inspeksjoner eller prøvinger gjentas, kalles en slik endring en «revisjon».

Ved en slik revisjon skal godkjenningsmyndigheten uten unødig forsinkelse revidere de relevante sidene i opplysningspakken i nødvendig grad, og skal på hver side merke tydelig hvilken type endring det gjelder, og den skal også angi revisjonsdato og tilføye en revidert innholdsfortegnelse for opplysningspakken. En konsolidert, ajourført versjon av opplysningspakken, sammen med en detaljert beskrivelse av endringene, skal anses å oppfylle kravet i dette nummer.

2. En endring som nevnt i nr. 1 kalles «utvidelse» dersom opplysningene som er registrert i opplysningspakken, er endret og et av følgende skjer:
 - a) Det kreves ytterligere inspeksjoner eller prøvinger.
 - b) Opplysninger i EU-typegodkjenningsdokumentet, med unntak av vedleggene, er endret.
 - c) Et nytt krav som er fastsatt i denne forordning eller i en delegert rettsakt eller en gjennomføringsrettsakt vedtatt i henhold til denne forordning, får anvendelse på den godkjente motortypen eller motorfamilien.

Ved en utvidelse skal godkjenningsmyndigheten opprette et ajourført EU-typegodkjenningsdokument med et utvidelsesnummer som skal økes i samsvar med antallet påfølgende utvidelser som er gitt tidligere. EU-typegodkjenningsdokumentet skal klart vise årsaken til utvidelsen samt datoen for utvidelsen.

3. Dersom sider i informasjonspakken endres eller en konsolidert, ajourført versjon utstedes, skal innholdsfortegnelsen for opplysningspakken som følger typegodkjenningsdokumentet, endres og vise datoen for siste utvidelse eller revisjon, eller datoen for siste konsolidering av den ajourførte versjonen.
4. Det kreves ingen endring av EU-typegodkjenningen av en motortype eller motorfamilie dersom et nytt krav nevnt i nr. 2 bokstav c) fra en teknisk synsvinkel er irrelevant for motortypen eller motorfamilien med hensyn til utslippsytelsen.

Artikkel 29

Utstedelse av og underretning om endringer

1. Ved en revisjon av en EU-typegodkjenning skal godkjenningsmyndigheten uten unødig forsinkelse utstede til søkeren de reviderte dokumentene eller den konsoliderte, ajourførte versjonen, etter hva som er relevant, herunder den reviderte innholdsfortegnelsen for opplysningspakken som nevnt i artikkel 28 nr. 1 annet ledd.
2. Ved en utvidelse av en EU-typegodkjenning skal godkjenningsmyndigheten uten unødig forsinkelse utstede til søkeren det ajourførte EU-typegodkjenningsdokumentet nevnt i artikkel 28 nr. 2 annet ledd, herunder vedleggene til dette, og innholdsfortegnelsen for opplysningspakken.

3. Godkjenningmyndigheten skal ved hjelp av IMI underrette godkjenningmyndighetene i de andre medlemsstatene om alle endringer i EU-typegodkjenninger i samsvar med artikkel 22 nr. 5.

Artikkel 30

EU-typegodkjenningens gyldighet

1. EU-typegodkjenninger skal utstedes for et ubegrenset tidsrom.
2. En EU-typegodkjenning av en motor blir ugyldig i følgende tilfeller:
 - a) Dersom nye krav som får anvendelse på den godkjente motortypen eller eventuelt på motorfamilien, blir obligatoriske for å bringe den i omsetning, og det ikke er mulig å utvide eller revidere EU-typegodkjenningen tilsvarende.
 - b) Dersom produksjonen av den godkjente motortypen eller motorfamilien avvikles permanent og frivillig.
 - c) Dersom EU-typegodkjenningens gyldighet utløper som følge av en begrensning i samsvar med artikkel 35 nr. 3.
 - d) Dersom EU-typegodkjenningen er tilbakekalt i samsvar med artikkel 26 nr. 5, artikkel 39 nr. 1 eller artikkel 40 nr. 3.
3. Dersom vilkårene for en EU-typegodkjenningens gyldighet ikke lenger er oppfylt for bare én motortype i en motorfamilie, blir EU-typegodkjenningen av vedkommende motorfamilie ugyldig bare for denne motortypen.
4. Dersom produksjonen av en motortype eller eventuelt en motorfamilie avvikles permanent, skal produsenten underrette godkjenningmyndigheten som har gitt den tilsvarende EU-typegodkjenningen, om denne avviklingen.

Innen én måned etter at den har mottatt denne underretningen, skal godkjenningmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen av motortypen eller motorfamilien, underrette godkjenningmyndighetene i de andre medlemsstatene om dette.

5. Dersom en EU-typegodkjenning av en motortype eller eventuelt en motorfamilie blir ugyldig, skal produsenten uten at det berører nr. 4, underrette godkjenningmyndigheten som har gitt den tilsvarende EU-typegodkjenningen, om dette.

I slike tilfeller skal godkjenningmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, omgående meddele alle relevante opplysninger til godkjenningmyndighetene i de andre medlemsstatene.

Meddelelsen skal særlig angi produksjonsdatoen og understallsnummeret for den sist produserte motoren.

6. Meldingskravene som er nevnt i nr. 4 og 5, skal anses å være oppfylt dersom de relevante opplysningene er lastet opp til IMI.

KAPITTEL VII

SAMSVARERKLÆRING OG MERKING

Artikkel 31

Samsvarserklæring

1. Produsenten skal i egenskap av å være innehaver av en EU-typegodkjenning for en motortype eller motorfamilie avgi en samsvarserklæring («samsvarserklæring») som skal følge motorer som er brakt i omsetning, på grunnlag av
 - a) et unntak nevnt i artikkel 34 nr. 2, 4, 5, 6, 7 eller 8 eller artikkel 35 nr. 4, eller
 - b) en overgangsbestemmelse nevnt i artikkel 58 nr. 9, 10 eller 11.

Samsvarserklæringen skal angi særtrekk og begrensninger som gjelder for motoren, skal leveres gratis sammen med motoren og skal eventuelt følge den ikke-veigående mobile maskinen der motoren er montert. Leveringen skal ikke gjøres avhengig av en uttrykkelig anmodning eller av framlegging av tilleggsopplysninger for produsenten. Samsvarserklæringen kan også leveres i form av en sikker elektronisk fil.

I et tidsrom på ti år etter motorens produksjonsdato skal produsenten på anmodning fra sluttbrukeren utstede en gjenpart av samsvarserklæringen mot betaling av et beløp som ikke er større enn kostnaden ved å utstede den. Ordet «gjenpart» skal være klart synlig på enhver gjenpart av samsvarserklæringen.

2. Samsvarserklæringen skal utarbeides på minst ett av de offisielle språkene i Unionens institusjoner.

En medlemsstat kan be produsenten om at samsvarserklæringen oversettes til eget eller egne offisielle språk.

3. Den eller de personene som har fullmakt til å undertegne samsvarserklæringer, skal tilhøre produsentens organisasjon, og skal ha behørig fullmakt fra ledelsen i organisasjonen til fullt ut å binde produsenten rettslig med hensyn til ansvar for motorens utforming og konstruksjon eller produksjonssamsvar.

4. Samsvarserklæringen skal fylles ut i sin helhet, og skal ikke inneholde noen begrensninger med hensyn til bruken av motoren utover det som er fastsatt i denne forordning.

5. Kommisjonen kan vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter malen for samsvarserklæringen, herunder elementer som gjør det mulig å hindre forfalskning og kontrollere den sikre elektroniske filen. For dette formål skal sikkerhetselementene som brukes for å beskytte samsvarserklæringen, fastsettes i gjennomføringsrettsaktene. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016 etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

Artikkel 32

Lovfestet merking av motorer

1. Produsenten skal sette en merking på hver enkelt motor som er produsert i samsvar med den godkjente typen («lovfestet merking»).

2. For følgende motorer skal den lovfestede merkingen inneholde tilleggsopplysninger om at motoren er omfattet av det relevante unntaket eller den relevante overgangsbestemmelsen:

- a) Motorer beregnet på eksport til tredjestater nevnt i artikkel 34 nr. 1 som er produsert i eller utenfor Unionen og deretter montert i ikke-veigående mobile maskiner i Unionen.
- b) Motorer som bringes i omsetning i samsvar med artikkel 34 nr. 2, 5, 6 eller 8.
- c) Motorer som midlertidig bringes i omsetning i samsvar med artikkel 34 nr. 4.
- d) Overgangsmotorer som bringes i omsetning i samsvar med artikkel 58 nr. 5.
- e) Reservemotorer som bringes i omsetning i samsvar med artikkel 34 nr. 7 eller artikkel 58 nr. 10 eller 11.

3. Kommisjonen kan vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter malen for den lovfestede merkingen, herunder obligatoriske grunnleggende opplysninger som kreves når motoren forlater produksjonslinjen, de obligatoriske grunnleggende opplysningene som kreves før motoren bringes i omsetning, og eventuelle tilleggsopplysninger nevnt i nr. 2 i denne artikkel. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016 etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

*Artikkel 33***Midlertidig merking av motorer**

1. Produsenten skal sette en midlertidig merking på hver enkelt motor som er produsert i samsvar med den godkjente typen, og som bringes i omsetning på grunnlag av artikkel 34 nr. 3.
2. En motor som ennå ikke er i samsvar med den godkjente typen, og som leveres til produsenten av motoren, skal bare være påført en midlertidig merking.
3. Kommisjonen kan vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter malen for den midlertidige merkingen nevnt i nr. 1 og 2 i denne artikkel, herunder de obligatoriske grunnleggende opplysningene som skal angis på merkingen. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016 etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

KAPITTEL VIII

UNNTAK

*Artikkel 34***Generelle unntak**

1. Unntatt med hensyn til artikkel 32 nr. 2 bokstav a) omfattes motorer som er beregnet på eksport til tredjestater, ikke av denne forordning.
2. Unntatt med hensyn til artikkel 32 nr. 2 bokstav b) omfattes motorer som er beregnet på å brukes av de væpnede styrker, ikke av denne forordning.

Ved anvendelsen av dette nummer anses brannvesen, sivilforsvar og instanser som er ansvarlige for å ivareta offentlig orden og medisinske nødtjenester, ikke som en del av de væpnede styrker.

3. Uten at det berører artikkel 32, og med samtykke fra OEM-produsenten kan en produsent levere en motor som er atskilt fra systemet for etterbehandling av eksos, til denne OEM-produsenten.
4. Uten hensyn til artikkel 5 nr. 3 skal medlemsstatene tillate at motorer som ikke er EU-typegodkjent i samsvar med denne forordning, midlertidig bringes i omsetning med sikte på prøving i felt.
5. Uten hensyn til artikkel 18 nr. 2 og artikkel 22 nr. 3 skal medlemsstatene gi EU-typegodkjenning og tillate omsetning av motorer som overholder utslippsgrenseverdiene for forurensende gasser og partikler for spesialmotorer fastsatt i vedlegg VI, forutsatt at motorene er beregnet på montering i ikke-veigående mobile maskiner som skal brukes i eksplosjonsfarlige omgivelser, som definert i artikkel 2 nr. 5 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/34/EU⁽¹⁾.
6. Uten hensyn til artikkel 18 nr. 2 og artikkel 22 nr. 3 kan medlemsstatene på anmodning gi EU-typegodkjenning og tillate omsetning av motorer som overholder utslippsgrenseverdiene for forurensende gasser og partikler for spesialmotorer fastsatt i vedlegg VI, forutsatt at motorene er beregnet på montering i ikke-veigående mobile maskiner som brukes utelukkende til utsetting og ombordtaking av livbåter som drives av en nasjonal redningstjeneste.
7. Uten hensyn til artikkel 5 nr. 3 og artikkel 18 nr. 2 kan medlemsstatene for motorer i kategori RLL eller RLR som er brakt i omsetning på unionsmarkedet senest 31. desember 2011, tillate at reservemotorer bringes i omsetning dersom godkjenning-myndigheten etter nærmere undersøkelse anerkjenner og konkluderer med at montering av en motor som overholder de gjeldende utslippsgrensene fastsatt i tabell II-7 og II-8 i vedlegg II, vil medføre betydelige tekniske vanskeligheter. I slike tilfeller skal reservemotorene enten overholde de utslippsgrensene som de måtte ha overholdt for å bli brakt i omsetning på unionsmarkedet 31. desember 2011, eller overholde strengere utslippsgrenser.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/34/EU av 26. februar 2014 om harmonisering av medlemsstatenes lovgivning om utstyr og sikringssystemer til bruk i eksplosjonsfarlige omgivelser (EUT L 96 av 29.3.2014, s. 309).

For motorer i kategori RLL og RLR som er brakt i omsetning på unionsmarkedet etter 31. desember 2011, kan medlemsstatene tillate at reservemotorer bringes i omsetning dersom de overholder de utslippsgrensene som de motorene som skal skiftes ut, måtte overholde da de opprinnelig ble brakt i omsetning på unionsmarkedet.

8. For motorer i kategori RLL eller RLR kan medlemsstatene tillate at motorer bringes i omsetning dersom de overholder de senest gjeldende utslippsgrensene som er fastsatt i det relevante regelverket som gjaldt 5. oktober 2016, forutsatt at

- a) disse motorene er en del av et langt framskredent prosjekt 6. oktober 2016, som definert i direktiv 2008/57/EF, og
- b) bruken av motorer som overholder de gjeldende utslippsgrensene fastsatt i tabell II-7 og II-8 i vedlegg II, vil medføre uforholdsmessig store kostnader.

Innen 17. september 2017 skal hver medlemsstat oversende Kommisjonen en liste over alle slike prosjekter.

9. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 55 for å utfylle denne forordning med nærmere tekniske spesifikasjoner og vilkår for hvordan

- a) en produsent kan levere en motor som er atskilt fra systemet for etterbehandling av eksos, til en OEM-produsent som nevnt i nr. 3,
- b) motorer som ikke er EU-typegodkjent i samsvar med denne forordning, som nevnt i nr. 4, midlertidig kan bringes i omsetning med sikte på prøving i felt,
- c) motorer som overholder utslippsgrenseverdiene for forurensende gasser og partikler for spesialmotorer fastsatt i vedlegg VI, som nevnt i nr. 5 og 6, kan få EU-typegodkjenning og tillatelse til å bringes i omsetning.

Disse delegerte rettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016.

Artikkel 35

Unntak for ny teknologi eller nye prinsipper

1. En produsent kan søke om EU-typegodkjenning av en motortype eller motorfamilie som omfatter ny teknologi eller nye prinsipper, og som er uforenlig med ett eller flere av kravene i denne forordning som følge av denne nye teknologien eller disse nye prinsippene.

2. Godkjenningmyndigheten skal gi EU-typegodkjenningen nevnt i nr. 1 dersom alle følgende vilkår er oppfylt:

- a) Søknaden angir årsakene til at den nye teknologien eller de nye prinsippene gjør motortypen eller motorfamilien uforenlig med ett eller flere av kravene i denne forordning.
- b) Søknaden beskriver de miljømessige følgene av den nye teknologien eller de nye prinsippene og hvilke tiltak som er truffet for å sikre minst samme nivå av miljøvern som fastsatt i de kravene i denne forordning som det søkes om unntak fra.
- c) Det framlegges prøvingsbeskrivelser og prøvingsresultater som beviser at vilkåret i bokstav b) er oppfylt.

3. Tildeling av EU-typegodkjenningen nevnt i nr. 1 forutsetter tillatelse fra Kommisjonen.

I tillatelsen fra Kommisjonen skal det eventuelt angis hvorvidt den er underlagt begrensninger.

Tillatelsen skal gis ved en gjennomføringsrettsakt.

4. I påvente av beslutningen om tillatelse fra Kommissjonen i henhold til nr. 3 kan godkjenningsmyndigheten utstede en foreløpig EU-typegodkjenning som skal være gyldig

- a) bare på nevnte medlemsstats territorium,
- b) bare for en motortype eller motorfamilie som omfattes av unntaket som det søkes om, og
- c) i minst 36 måneder.

Dersom det utstedes en foreløpig EU-typegodkjenning, skal godkjenningsmyndigheten omgående underrette Kommissjonen og de andre medlemsstatene om dette ved hjelp av dokumentasjon som inneholder opplysningene nevnt i nr. 2.

Det skal framgå tydelig av overskriften i EU-typegodkjenningsdokumentet og overskriften i den tilsvarende samsvarserklæringen at en slik foreløpig EU-typegodkjenning er foreløpig og har begrenset geografisk gyldighet.

5. Dersom en godkjenningsmyndighet beslutter å godta en foreløpig EU-typegodkjenning nevnt i nr. 4 på dens territorium, skal den underrette den berørte godkjenningsmyndigheten og Kommissjonen skriftlig om dette.

6. Dersom Kommissjonen beslutter ikke å gi tillatelsen nevnt i nr. 3, skal godkjenningsmyndigheten umiddelbart underrette innehaveren av den foreløpige EU-typegodkjenningen nevnt i nr. 4 om at den foreløpige EU-typegodkjenningen vil bli trukket tilbake seks måneder etter den datoen da Kommissjonen nektet tillatelse.

Uten hensyn til Kommissjonens beslutning om ikke å gi tillatelsen nevnt i nr. 3 kan motorer som er produsert i samsvar med den foreløpige EU-typegodkjenningen før gyldigheten utløper, bringes i omsetning i enhver medlemsstat der godkjenningsmyndigheten har godtatt den foreløpige EU-typegodkjenningen.

7. Kravene som er nevnt i nr. 4 annet ledd og i nr. 5, skal anses å være oppfylt dersom de relevante opplysningene er lastet opp til IMI.

8. Kommissjonen kan vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter tillatelsen nevnt i nr. 3 i denne artikkel. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas etter framgangsmåten nevnt i artikkel 56 nr. 2.

9. Kommissjonen kan vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter de harmoniserte malene for EU-typegodkjenningsdokumentet og samsvarserklæringen nevnt i nr. 4 i denne artikkel, herunder de obligatoriske grunnleggende opplysningene. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016 etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

Artikkel 36

Etterfølgende tilpasning av delegerte rettsakter og gjennomføringsrettsakter

1. Dersom Kommissjonen tillater at det gis unntak i henhold til artikkel 35, skal den umiddelbart treffe nødvendige tiltak for å tilpasse de relevante delegerte rettsaktene eller gjennomføringsrettsaktene til den tekniske utvikling.

Dersom unntaket som innvilges i henhold til artikkel 35, gjelder et forhold som det er fastsatt regler for i et UN-ECE-reglement, skal Kommissjonen foreslå en endring i dette reglementet etter den aktuelle framgangsmåten i henhold til den reviderte overenskomsten av 1958.

2. Så snart de relevante delegerte rettsaktene eller gjennomføringsrettsaktene som er nevnt i nr. 1, er endret, skal Kommissjonen oppheve eventuelle begrensninger som ble pålagt ved beslutningen om å tillate unntaket.

Dersom tiltakene som er nødvendige for å tilpasse de delegerte rettsaktene eller gjennomføringsrettsaktene, ikke er truffet, kan Kommissjonen på anmodning fra den medlemsstaten som har gitt den foreløpige EU-typegodkjenningen, tillate at denne medlemsstaten utvider den, ved en beslutning truffet i form av en gjennomføringsrettsakt vedtatt etter framgangsmåten med undersøkelseskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

KAPITTEL IX

PRODUKSJONSRAPPORTERING OG -KONTROLL*Artikkel 37***Produsentenes forpliktelser med hensyn til produksjonsrapportering**

1. Produsenten skal framlegge for godkjenningsmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, en liste over antall motorer for hver motortype og motorunderkategori som er produsert i samsvar med denne forordning og i samsvar med EU-typegodkjenningen siden siste produksjonsrapport ble framlagt, eller siden kravene i denne forordning første gang fikk anvendelse.

Denne listen skal framlegges

- a) innen 45 dager etter utgangen av hvert kalenderår,
 - b) umiddelbart etter hver av datoene for omsetning av motorer nevnt i vedlegg III og
 - c) innen enhver annen dato som godkjenningsmyndigheten kan fastsette.
2. Listen nevnt i nr. 1 skal angi hvordan identifikasjonsnumrene henger sammen med de tilsvarende motortypene og eventuelt motorfamiliene, og med EU-typegodkjenningsnumrene dersom denne sammenhengen ikke framgår av motorkodesystemet.
3. Listen nevnt i nr. 1 skal klart angi alle tilfeller der produsenten slutter å produsere en godkjent motortype eller motorfamilie.
4. Produsenten skal oppbevare en kopi av listen nevnt i nr. 1 i et tidsrom på minst 20 år etter at gyldighetstiden til den aktuelle EU-typegodkjenningen er utløpt.
5. Kommisjonen kan vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter formatet for listen nevnt i nr. 1 i denne artikkel. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016 etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

*Artikkel 38***Kontrolltiltak**

1. Godkjenningsmyndigheten i en medlemsstat som har gitt en EU-typegodkjenning, skal, eventuelt i samarbeid med godkjenningsmyndighetene i de andre medlemsstatene, treffe de tiltakene som er nødvendige for å sikre at identifikasjonsnumrene for EU-typegodkjenning tildeles og brukes riktig av produsentene, før den typegodkjente motoren bringes i omsetning eller gjøres tilgjengelig på markedet.
2. Det kan foretas ytterligere kontroll av identifikasjonsnumrene i forbindelse med kontrollen av produksjonssamsvar fastsatt i artikkel 26.
3. Med hensyn til kontrollen av identifikasjonsnumrene skal produsenten eller produsentens representant på anmodning omgående framlegge for den ansvarlige godkjenningsmyndigheten de nødvendige opplysningene om produsentens kjøpere sammen med identifikasjonsnumrene til motorene som oppgis å være produsert i samsvar med artikkel 37. Dersom motorene er gjort tilgjengelige for en OEM-produsent, kreves det ingen ytterligere opplysninger fra produsenten.
4. Dersom produsenten på anmodning fra godkjenningsmyndigheten ikke kan godtgjøre at de lovfestede kravene til merking er oppfylt, kan godkjenningsmyndigheten tilbakekalle EU-typegodkjenningen for den tilsvarende motortypen eller motorfamilien. Godkjenningsmyndighetene skal innen én måned underrette hverandre om alle EU-typegodkjenninger som er tilbakekalt, og om årsakene til denne tilbakekallingen, i samsvar med artikkel 22 nr. 5.

KAPITTEL X

BESKYTTELSESKLAUSULER*Artikkel 39***Motorer som ikke er i samsvar med den godkjente typen**

1. Dersom motorer som er påført lovfestet merking og eventuelt følges av en samsvarserklæring, ikke er i samsvar med den godkjente motortypen eller motorfamilien, skal godkjenningmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, treffe de nødvendige tiltakene for å sikre at motorene i produksjon bringes i samsvar med den godkjente motortypen eller motorfamilien. Slike tiltak kan omfatte tilbakekalling av EU-typegodkjenningen dersom de korrigerende tiltakene som produsenten har truffet, er utilstrekkelige.

Den relevante godkjenningmyndigheten skal underrette godkjenningmyndighetene i de andre medlemsstatene om tiltakene som treffes.

2. Med hensyn til nr. 1 skal avvik fra opplysningene i EU-typegodkjenningens dokumentet eller i opplysningspakken anses å utgjøre manglende samsvar med den godkjente motortypen eller motorfamilien dersom disse avvikene ikke er godkjent i samsvar med kapittel IV.

3. Dersom en godkjenningmyndighet konstaterer at motorer som har en samsvarserklæring, dersom det er relevant, eller som er påført et typegodkjenningensmerke utstedt i en annen medlemsstat, ikke er i samsvar med den godkjente motortypen eller motorfamilien, kan den be om at godkjenningmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, kontrollerer at motorene i produksjon fortsatt er i samsvar med den godkjente motortypen eller motorfamilien. Når godkjenningmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, mottar en slik anmodning, skal den snarest mulig og senest innen tre måneder etter at anmodningen blir framsatt, treffe tiltakene nevnt i nr. 1.

4. Godkjenningmyndighetene skal innen én måned underrette hverandre om alle EU-typegodkjenninger som er tilbakekalt, og om årsakene til denne tilbakekallingen, i samsvar med artikkel 22 nr. 5.

5. Dersom godkjenningmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, bestrider at det foreligger mangel på samsvar som den er underrettet om, skal de berørte medlemsstatene forsøke å bilegge tvisten.

Godkjenningmyndigheten skal holde Kommisjonen underrettet om dette, og Kommisjonen skal om nødvendig få i stand passende samråd for å komme fram til en løsning.

*Artikkel 40***Tilbakekalling av motorer**

1. Dersom en produsent som er tildelt en EU-typegodkjenning, er forpliktet i henhold til artikkel 20 nr. 1 i forordning (EF) nr. 765/2008 til å tilbakekalle motorer som er brakt i omsetning, uansett om de er montert i ikke-veigående mobile maskiner eller ikke, på grunnlag av at motorene utgjør en alvorlig risiko med hensyn til vern av miljøet og menneskers helse, skal produsenten

- a) umiddelbart underrette godkjenningmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, og
- b) foreslå egnede tiltak for denne godkjenningmyndigheten for å håndtere den alvorlige risikoen.

2. Godkjenningmyndigheten skal omgående underrette godkjenningmyndighetene i de andre medlemsstatene og Kommisjonen om de foreslåtte løsningene.

Godkjenningmyndighetene skal sikre at løsningene iverksettes effektivt i deres respektive medlemsstater.

3. Dersom en godkjenningmyndighet mener at løsningene er utilstrekkelige eller ikke er gjennomført raskt nok, skal den omgående underrette godkjenningmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, om dette.

Dersom produsenten ikke deretter foreslår og iverksetter effektive korrigerende tiltak, skal godkjenningsmyndigheten som har gitt EU-typegodkjenningen, treffe alle nødvendige beskyttelsestiltak, herunder tilbakekalling av EU-typegodkjenningen.

Ved tilbakekalling av EU-typegodkjenningen skal godkjenningsmyndigheten innen en måned etter denne tilbakekallingen underrette produsenten, godkjenningsmyndighetene i de andre medlemsstatene og Kommisjonen ved rekommandert brev eller på tilsvarende elektronisk måte.

Artikkel 41

Underretning om beslutninger og klageadgang

1. Beslutninger av følgende type eller for følgende formål skal angi begrunnelsen som de bygger på:
 - a) Beslutninger som treffes i henhold til denne forordning.
 - b) Beslutninger om å nekte eller trekke tilbake EU-typegodkjenning.
 - c) Beslutninger om å kreve at en motor tilbakekalles fra markedet.
 - d) Beslutninger om å forby, begrense eller hindre omsetningen av en motor.
 - e) Beslutninger om å forby, begrense eller hindre omsetning av ikke-veigående mobile maskiner der en motor som er omfattet av denne forordnings virkeområde, er montert.
2. Godkjenningsmyndigheten skal underrette den berørte part om
 - a) alle beslutninger som er nevnt i nr. 1,
 - b) hvilken klageadgang som er tilgjengelig for vedkommende i henhold til gjeldende lovgivning i den berørte medlemsstat, og hvilke frister som gjelder for denne klageadgangen.

KAPITTEL XI

INTERNASJONALE REGLER OG FRAMLEGGING AV TEKNISKE OPPLYSNINGER

Artikkel 42

Godkjenning av likeverdige motortypegodkjenninger

1. Unionen kan innenfor rammen av multilaterale eller bilaterale avtaler mellom Unionen og tredjestater anerkjenne vilkårene for og bestemmelsene om EU-typegodkjenning av motorer fastsatt ved denne forordning som likeverdige med framgangsmåtene fastsatt i internasjonale regler eller tredjestaters regler.
2. Typegodkjenning som er gitt, og lovfestet merking som er i samsvar med UN-ECE-reglementer eller endringer av disse, og som Unionen har stemt for, eller som Unionen har tiltrådt, som angitt i den delegerte rettsakt nevnt i nr. 4 bokstav a), skal anerkjennes som likeverdig med EU-typegodkjenning som er gitt og lovfestet merking som kreves i samsvar med denne forordning.
3. EU-typegodkjenning som er gitt på grunnlag av unionsrettsaktene oppført i den delegerte rettsakten nevnt i nr. 4 bokstav b), skal anerkjennes som likeverdig med EU-typegodkjenninger som er gitt i samsvar med denne forordning.
4. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 55 som utfyller denne forordning ved å fastsette
 - a) listen over UN-ECE-reglementer eller endringer av disse, herunder alle krav angitt i disse som gjelder anvendelsen av dem, som Unionen har stemt for, eller som Unionen har tiltrådt, og som får anvendelse på EU-typegodkjenning av motortyper og motorfamilier som skal monteres i ikke-veigående mobile maskiner,
 - b) listen over unionsrettsakter som det gis EU-typegodkjenning i henhold til, herunder alle krav angitt i disse som gjelder anvendelsen av dem.

Disse delegerte rettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016.

Artikkel 43

Opplysninger og veiledning beregnet på produsenter av originalt utstyr og sluttbrukere

1. En produsent skal ikke gi OEM-produsenter eller sluttbrukere teknisk informasjon om opplysningene som er fastsatt i denne forordning, som avviker fra opplysningene som godkjenningsmyndigheten har godkjent.
2. Produsenten skal stille alle relevante opplysninger og veiledning som er nødvendig for riktig montering av en motor i ikke-veigående mobile maskiner, til rådighet for OEM-produsenter, herunder en beskrivelse av eventuelle særlige vilkår eller begrensninger for montering eller bruk av motoren.
3. Produsenten skal stille alle relevante opplysninger og nødvendig veiledning som er beregnet på sluttbrukeren, til rådighet for OEM-produsenter, herunder en beskrivelse av eventuelle særlige vilkår eller begrensninger for bruk av motoren.
4. Produsentene skal gjøre verdien av karbondioksidutslippene (CO₂) som bestemmes ved EU-typegodkjenningen, tilgjengelig for OEM-produsenter, og skal pålegge OEM-produsentene å oversende disse opplysningene sammen med opplysninger om prøvingsforholdene til sluttbrukeren av de ikke-veigående mobile maskinene der motoren skal monteres.
5. Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 55 som utfyller denne forordning ved å fastsette nærmere bestemmelser om opplysningene og veiledningen som er nevnt i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel. Disse delegerte rettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016.

Artikkel 44

Utvexling av data og opplysninger via IMI

1. Utvexling av data og opplysninger i forbindelse med EU-typegodkjenning mellom nasjonale myndigheter eller mellom nasjonale myndigheter og Kommisjonen, innenfor rammen av denne forordning skal foregå i elektronisk format via IMI.
2. Alle relevante opplysninger om EU-typegodkjenning som gis i samsvar med denne forordning, skal samles inn sentralt og gjøres tilgjengelig for nasjonale myndigheter og Kommisjonen via IMI.
3. Kommisjonen skal sikre at IMI også
 - a) gjør det mulig å utveksle data og opplysninger mellom produsenter eller tekniske instanser på den ene side og nasjonale myndigheter eller Kommisjonen på den annen side,
 - b) gir offentlig tilgang til visse data og opplysninger om resultatene av typegodkjenning og resultatene av overvåkingen av motorer i bruk,
 - c) dersom det er relevant og teknisk og økonomisk mulig, og etter avtale med de berørte medlemsstatene, tilbyr funksjoner for automatisk overføring av data mellom eksisterende nasjonale databaser og IMI.
4. Bruken av IMI som nevnt i nr. 3 er frivillig.
5. Kommisjonen kan vedta gjennomføringsrettsakter som fastsetter detaljerte tekniske krav og framgangsmåter som er nødvendige for å kople IMI sammen med eksisterende nasjonale databaser nevnt i nr. 3 bokstav c) i denne artikkel. Disse gjennomføringsrettsaktene skal vedtas innen 31. desember 2016 etter framgangsmåten med forskriftskomiteé nevnt i artikkel 56 nr. 2.

KAPITTEL XII

UTPEKING AV OG UNDERRETNING OM TEKNISKE INSTANSER

*Artikkel 45***Krav som gjelder tekniske instanser**

1. En teknisk instans skal utpekes av en godkjenningsmyndighet i samsvar med artikkel 47, og skal oppfylle kravene fastsatt i nr. 2–9 i denne artikkel.
2. En teknisk instans skal opprettes i henhold til en medlemsstats nasjonale lovgivning, og skal være et rettssubjekt.
3. Den tekniske instansen skal være en tredjemann som er uavhengig av prosessen med å konstruere, produsere, levere eller vedlikeholde motorene den vurderer.

Et organ som tilhører en sammenslutning av foretak eller en yrkessammenslutning som representerer foretak som deltar i konstruksjon, produksjon, levering, montering, installering, bruk eller vedlikehold av motorer som organet vurderer, prøver eller inspiserer, kan anses å oppfylle kravene i første ledd, forutsatt at det er godtgjort at organet er uavhengig, og at det ikke foreligger interessekonflikter.

4. Den tekniske instansen, herunder dens øverste ledelse og det personalet som er ansvarlig for å utføre de virksomhetskategoriene som den tekniske instansen er utpekt til i samsvar med artikkel 47 nr. 1, skal ikke være konstruktør, produsent, leverandør eller montør av eller den som vedlikeholder de motorene som den vurderer, og skal ikke representere parter som deltar i denne virksomheten. Denne begrensningen utelukker ikke bruk av vurderte motorer nevnt i nr. 3 i denne artikkel som er nødvendige for driften av den tekniske instansen, eller bruk av slike motorer for personlige formål.

Den tekniske instansen skal sikre at dens datterforetaks eller underleverandørs virksomhet ikke påvirker dens fortrolighet, objektivitet eller upartiskhet i forbindelse med de virksomhetskategoriene som den er utpekt til.

5. Den tekniske instansen skal utføre de virksomhetskategoriene som den er utpekt til, med den høyeste grad av faglig integritet og ha de nødvendige tekniske kvalifikasjoner på det aktuelle området, og dens personale skal ikke være utsatt for noen form for press eller påvirkning, særlig av økonomisk art, som vil kunne påvirke dens avgjørelser eller resultatene av dens vurderingsvirksomhet, særlig press eller påvirkning som kommer fra personer eller grupper av personer som er berørt av resultatene av denne virksomheten.

6. Den tekniske instansen skal godtgjøre overfor dens utpekende godkjenningsmyndighet at den er i stand til å utføre alle virksomhetskategorier som den søker om å bli utpekt til i samsvar med artikkel 47 nr. 1, ved å sikre at den har

- a) personale med relevante ferdigheter og konkrete tekniske kunnskaper og yrkesrettet opplæring samt tilstrekkelig og relevant erfaring til å utføre oppgaven,
- b) beskrivelser av framgangsmåtene som er relevante for de virksomhetskategoriene som den søker om å bli utpekt til, for dermed å sikre åpenhet rundt og reproduserbarhet for disse framgangsmåtene,
- c) framgangsmåter for utøvelsen av de virksomhetskategoriene som den søker om å bli utpekt til, som tar behørig hensyn til hvor kompleks den aktuelle motorens teknologi er, og hvorvidt motoren er masse- eller serieprodusert, og
- d) midlene som er nødvendige for på en hensiktsmessig måte å utføre de oppgavene som er knyttet til de virksomhetskategoriene som den søker om å bli utpekt til, og at den har tilgang til alt nødvendig utstyr eller nødvendige anlegg.

7. Den tekniske instansen, herunder dens øverste ledelse og vurderingspersonalet, skal være upartisk og skal ikke delta i virksomhet som kan være i strid med deres uavhengighet eller integritet i forbindelse med de virksomhetskategoriene som den tekniske instansen er utpekt til.

8. Den tekniske instansen skal tegne ansvarsforsikring som omfatter virksomheten, med mindre medlemsstaten påtar seg erstatningsansvaret i henhold til nasjonal lovgivning, eller medlemsstaten selv er direkte ansvarlig for vurderingen.

9. Den tekniske instansens personale har taushetsplikt med hensyn til alle opplysninger de får kjennskap til når de utfører sine oppgaver i henhold til denne forordning eller internrettslige bestemmelser som gjennomfører den.

Den tekniske instansens personale er ikke bundet av forpliktelsen nevnt i første ledd når det gjelder utveksling av opplysninger med den utpekende godkjenningmyndigheten, eller dersom en slik utveksling kreves i henhold til unionsretten eller nasjonal lovgivning.

Eiendomsretten skal vernes.

Artikkel 46

Tekniske instansers datterforetak og underleverandører

1. Den tekniske instansen kan overdra bestemte oppgaver knyttet til de virksomhetskategoriene som den er utpekt til i samsvar med artikkel 47 nr. 1, eller la slik virksomhet bli utøvd av et datterforetak bare dersom den utpekende godkjenningmyndigheten har godkjent det.

I slike tilfeller skal den tekniske instansen sikre at underleverandøren eller datterforetaket oppfyller kravene angitt i artikkel 45, og skal underrette den utpekende godkjenningmyndigheten om dette.

2. Den tekniske instansen skal påta seg det fulle ansvaret for de oppgavene som utføres av dens underleverandører eller datterforetak, uansett hvor disse er etablert.

3. Den tekniske instansen skal kunne stille til rådighet for den utpekende godkjenningmyndigheten de relevante dokumentene om vurderingen av underleverandørens eller datterforetakets kvalifikasjoner og hvilke oppgaver de har utført.

Artikkel 47

Utpeking av tekniske instanser

1. Godkjenningmyndighetene skal utpeke tekniske instanser til én eller flere av følgende virksomhetskategorier, avhengig av ansvarsområde:

- a) Kategori A: Utføre prøvingene nevnt i denne forordning i anlegg som tilhører den aktuelle tekniske instansen.
- b) Kategori B: Føre tilsyn med prøvingene nevnt i denne forordning, dersom slike prøvinger utføres i en produsents eller en tredjemanns anlegg.
- c) Kategori C: Regelmessig vurdere og overvåke produsentens framgangsmåter for å sikre produksjonssamsvar.
- d) Kategori D: Føre tilsyn med eller utføre prøvinger eller inspeksjoner for å sikre produksjonssamsvar.

2. En godkjenningmyndighet kan opptre som teknisk instans for én eller flere av virksomhetskategoriene nevnt i nr. 1.

3. Andre tekniske instanser i tredjestater enn dem som er utpekt i samsvar med denne artikkel, kan meldes i henhold til artikkel 50 dersom slik anerkjennelse av tekniske instanser er fastsatt ved en bilateral avtale mellom Unionen og den berørte tredjestaten.

En teknisk instans som er etablert i samsvar med artikkel 45 nr. 2, kan likevel etablere datterforetak i tredjestater, forutsatt at datterforetakene ledes og kontrolleres direkte av denne tekniske instansen.

Artikkel 48

Framgangsmåter for kvalitetsstandarder for og vurdering av tekniske instanser

Kommisjonen gis myndighet til å vedta delegerte rettsakter i samsvar med artikkel 55 som utfyller denne forordning ved å fastsette

- a) standardene som de tekniske instansene skal oppfylle, og
- b) framgangsmåten for vurdering av tekniske instanser, herunder den tilsvarende rapporten, i samsvar med artikkel 49.

Artikkel 49

Vurdering av tekniske instansers kvalifikasjoner

1. Den utpekende godkjenningmyndigheten skal utarbeide en vurderingsrapport der det dokumenteres at kandidaten til teknisk instans er vurdert med henblikk på oppfyllelse av kravene i denne forordning og de delegerte rettsaktene som er vedtatt i henhold til denne. Vurderingsrapporten kan omfatte et akkrediteringsbevis utstedt av et nasjonalt akkrediteringsorgan som bekrefter at den tekniske instansen oppfylder kravene i denne forordning.

Vurderingen som vurderingsrapporten bygger på, skal foretas i samsvar med bestemmelsene fastsatt i en delegert rettsakt nevnt i artikkel 48.

2. Den utpekende godkjenningmyndigheten skal gjennomgå vurderingsrapporten minst én gang hvert tredje år.
3. Den utpekende godkjenningmyndigheten skal oversende vurderingsrapporten til Kommisjonen på sistnevntes anmodning. I tilfeller der vurderingen ikke bygger på et akkrediteringsbevis utstedt av et nasjonalt akkrediteringsorgan, skal den utpekende godkjenningmyndigheten framlegge for Kommisjonen underlagsdokumenter som bekrefter følgende:
 - a) Den tekniske instansens kompetanse.
 - b) De ordningene som er innført for å sikre at den tekniske instansen overvåkes regelmessig av den utpekende godkjenningmyndigheten.
 - c) At den tekniske instansen oppfylder kravene i denne forordning og i de delegerte rettsaktene som er vedtatt i henhold til den.
4. En godkjenningmyndighet som har til hensikt å opptre som teknisk instans i samsvar med artikkel 47 nr. 2, skal dokumentere samsvar ved hjelp av en vurdering foretatt av revisorer som er uavhengige med hensyn til den virksomheten som vurderes. Slike revisorer kan være fra samme organisasjon, forutsatt at de administreres separat fra det personalet som deltar i den virksomheten som vurderes.

Artikkel 50

Framgangsmåter for underretning

1. For hver tekniske instans de har utpekt skal medlemsstatene underrette Kommisjonen om følgende:
 - a) Den tekniske instansens navn.

- b) Adresse, herunder e-postadresse.
 - c) Ansvarlige personer.
 - d) Virksomhetskategori.
 - e) Alle endringer som gjelder utpekingen nevnt i artikkel 47.
2. En teknisk instans kan drive virksomhetene nevnt i artikkel 47 nr. 1 på vegne av den utpekende godkjenningmyndigheten dersom denne tekniske instansen på forhånd er meldt til Kommissjonen i samsvar med nr. 1 i denne artikkel.
 3. Samme tekniske instans kan utpekes av flere utpekende godkjenningmyndigheter og meldes av disse utpekende godkjenningmyndighetenes medlemsstater, uavhengig av hvilken eller hvilke kategorier av virksomhet den skal utføre i samsvar med artikkel 47 nr. 1.
 4. Dersom en bestemt organisasjon eller et vedkommende organ som utfører virksomhet som ikke er omfattet av artikkel 47 nr. 1, skal utpekes i henhold til en delegert rettsakt, skal den berørte medlemsstaten underrette Kommissjonen om dette i samsvar med denne artikkel.
 5. Kommissjonen skal på sitt nettsted offentliggjøre en liste over og opplysninger om de tekniske instansene som er meldt i samsvar med denne artikkel.

Artikkel 51

Endringer av utpekinger

1. Dersom en utpekende godkjenningmyndighet har fastslått eller er blitt underrettet om at en teknisk instans som den har utpekt, ikke lenger oppfyller kravene fastsatt i denne forordning, eller ikke oppfyller sine forpliktelser, skal den enten begrense, midlertidig oppheve eller tilbakekalle utpekingen, avhengig av hvor alvorlig den manglende oppfyllelsen av disse kravene eller forpliktelsene er.

Medlemsstaten som har gitt Kommissjonen melding om den tekniske instansen i samsvar med artikkel 50 nr. 1, skal umiddelbart underrette Kommissjonen om alle slike begrensninger, midlertidige opphevinger eller tilbakekallinger.

Kommissjonen skal endre de offentliggjorte opplysningene nevnt i artikkel 50 nr. 5 tilsvarende.

2. Ved begrensning, midlertidig oppheving eller tilbakekalling av utpekingen nevnt i nr. 1 eller dersom den tekniske instansen har innstilt sin virksomhet, skal den utpekende godkjenningmyndigheten treffe egnede tiltak for å sikre at den tekniske instansens arkiver enten blir behandlet av en annen teknisk instans eller stilles til rådighet for den utpekende godkjenningmyndigheten eller for markedstilsynsmyndighetene på deres anmodning.

Artikkel 52

Tvil om tekniske instansers kompetanse

1. Kommissjonen skal undersøke alle tilfeller der den er i tvil eller er blitt gjort oppmerksom på at det foreligger tvil om hvorvidt en teknisk instans er kompetent eller fortsatt oppfyller de kravene og det ansvaret den er underlagt.
2. Den utpekende godkjenningmyndighetens medlemsstat skal på anmodning gi Kommissjonen alle opplysninger om grunnlaget for utpekingen eller opprettholdelsen av utpekingen av den berørte tekniske instansen.
3. Kommissjonen skal sikre at alle følsomme opplysninger som den innhenter under sine undersøkelser, behandles fortrolig.

4. Dersom Kommissjonen fastslår at en teknisk instans ikke oppfyller eller ikke lenger oppfyller kravene som gjelder for utpekingen, skal den underrette den utpekende godkjenningsmyndighetens medlemsstat om dette med sikte på i samarbeid med denne medlemsstaten å fastsette nødvendige korrigerende tiltak, og skal anmode denne medlemsstaten om å treffe disse korrigerende tiltakene, herunder om nødvendig tilbakekalle utpekingen.

Artikkel 53

Krav til tekniske instansers virksomhet

1. De tekniske instansene skal utføre de virksomhetskategoriene som de er utpekt til, på vegne av den utpekende godkjenningsmyndigheten og i samsvar med framgangsmåtene for vurdering og prøvingsmetodene fastsatt i denne forordning og dens delegerede rettsakter og gjennomføringsrettsakter.

De tekniske instansene skal føre tilsyn med eller utføre de prøvingene som kreves for EU-typegodkjenning, eller de inspeksjonene som er angitt i denne forordning eller i en av dens delegerede rettsakter eller gjennomføringsrettsakter, med mindre alternative framgangsmåter er tillatt.

De tekniske instansene skal ikke utføre prøvinger, vurderinger eller inspeksjoner som de ikke er utpekt til.

2. De tekniske instansene skal til enhver tid

- a) gi den utpekende godkjenningsmyndigheten mulighet til å observere dem når de foretar sine vurderinger, dersom vedkommende myndighet anser det som hensiktsmessig, og
- b) uten at det berører artikkel 45 nr. 9 og artikkel 54, gi den utpekende godkjenningsmyndigheten de opplysningene som det kan anmodes om, for de virksomhetskategoriene som de utfører, og som omfattes av denne forordnings virkeområde.

3. Dersom en teknisk instans finner at en produsent ikke oppfyller kravene fastsatt i denne forordning, skal den rapportere dette til den utpekende godkjenningsmyndigheten, som deretter skal kreve at produsenten treffer egnede korrigerende tiltak.

Den utpekende godkjenningsmyndigheten skal ikke utstede et EU-typegodkjenningsdokument før produsenten har truffet egnede korrigerende tiltak som godkjenningsmyndigheten finner tilstrekkelige.

4. Dersom en teknisk instans som handler på vegne av den utpekende godkjenningsmyndigheten, ved overvåking av produksjonssamsvar etter utstedelse av et EU-typegodkjenningsdokument finner at en motortype eller motorfamilie ikke lenger oppfyller kravene i denne forordning, skal den rapportere dette til den utpekende godkjenningsmyndigheten.

Godkjenningsmyndigheten skal treffe egnede tiltak som fastsatt i artikkel 26.

Artikkel 54

Opplysningskrav for tekniske instanser

1. De tekniske instansene skal underrette sin utpekende godkjenningsmyndighet om

- a) eventuelt manglende samsvar som kan kreve en nektelse, begrensning, midlertidig oppheving eller tilbakekalling av en EU-typegodkjenning,
- b) alle omstendigheter som påvirker omfanget av eller vilkårene for utpeking,
- c) alle anmodninger fra markedstilsynsmyndighetene om opplysninger om deres virksomhet.

2. På anmodning fra sin utpekende godkjenningsmyndighet skal de tekniske instansene gi opplysninger om virksomheten som utføres innenfor det området de er utpekt til, og all annen virksomhet som er utført, herunder virksomhet og underleveranser over landegrensene.

KAPITTEL XIII

DELEGERTE RETTSAKTER OG GJENNOMFØRINGSRETTSAKTER*Artikkel 55***Utøvelse av delegert myndighet**

1. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter gis Kommisjonen på vilkårene fastsatt i denne artikkel.
2. Myndighet til å vedta delegerte rettsakter i henhold til artikkel 19 nr. 2, artikkel 24 nr. 11, artikkel 25 nr. 4, artikkel 26 nr. 6, artikkel 34 nr. 9, artikkel 42 nr. 4, artikkel 43 nr. 5 og artikkel 48 gis Kommisjonen for et tidsrom på fem år fra 6. oktober 2016.
3. Den delegerte myndigheten i henhold til artikkel 19 nr. 2, artikkel 24 nr. 11, artikkel 25 nr. 4, artikkel 26 nr. 6, artikkel 34 nr. 9, artikkel 42 nr. 4, artikkel 43 nr. 5 og artikkel 48 kan når som helst tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. En beslutning om tilbakekalling innebærer at den delegerte myndigheten som angis i beslutningen, opphører å gjelde. Den får anvendelse dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende* eller på et senere tidspunkt angitt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede er trådt i kraft.
4. Før Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den rådspørre sakkyndige utpekt av hver medlemsstat i samsvar med prinsippene fastsatt i den tverrinstitusjonelle avtalen av 13. april 2016 om bedre regelverksutforming.
5. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den underrette Europaparlamentet og Rådet samtidig om dette.
6. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 19 nr. 2, artikkel 24 nr. 11, artikkel 25 nr. 4, artikkel 26 nr. 6, artikkel 34 nr. 9, artikkel 42 nr. 4, artikkel 43 nr. 5 og artikkel 48 trer i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet gjør innsigelser mot den innen to måneder fra den dag da rettsakten ble meddelt Europaparlamentet og Rådet, eller før utløpet av nevnte tidsrom dersom både Europaparlamentet og Rådet har underrettet Kommisjonen om at de ikke akter å gjøre innsigelse. På Europaparlamentets eller Rådets initiativ forlenges denne fristen med to måneder.

*Artikkel 56***Komitéprosedyre**

1. Kommisjonen skal bistås av Den tekniske komité for motorvogner nedsatt ved artikkel 40 nr. 1 i direktiv 2007/46/EF. Nevnte komité skal være en komité i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Dersom komiteen ikke avgir uttalelse, skal Kommisjonen ikke vedta utkastet til gjennomføringsrettsakt, og artikkel 5 nr. 4 tredje ledd i forordning (EU) nr. 182/2011 får anvendelse.

KAPITTEL XIV

SLUTTBESTEMMELSER*Artikkel 57***Sanksjoner**

1. Medlemsstatene skal fastsette sanksjoner ved markedsdeltakers eller OEM-produsenters overtredelse av denne forordning og av de delegerte rettsaktene eller gjennomføringsrettsaktene som er vedtatt i henhold til denne forordning. De fastsatte sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

Medlemsstatene skal innen 7. oktober 2018 underrette Kommissjonen om disse bestemmelsene og skal umiddelbart underrette Kommissjonen om eventuelle senere endringer som påvirker dem.

Medlemsstatene skal treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at sanksjonene gjennomføres.

2. Blant overtredelser som gir grunn for sanksjoner, er følgende:

- a) Framlegging av falske erklæringer, særlig i forbindelse med framgangsmåter for EU-typegodkjenning, framgangsmåter som fører til en tilbakekalling, eller framgangsmåter i forbindelse med unntak.
- b) Forfalskning av prøvingsresultater i forbindelse med en EU-typegodkjenning eller overvåking av motorer i bruk.
- c) Tilbakeholding av opplysninger eller tekniske spesifikasjoner som vil kunne føre til tilbakekalling av motorer eller til nektelse eller tilbaketrekking av en EU-typegodkjenning.
- d) Bruk av alternative kontrollstrategier.
- e) Nektning av tilgang til opplysninger.
- f) Omsetning av motorer som omfattes av EU-typegodkjenning, uten EU-typegodkjenning, eller forfalskning av dokumenter eller lovfestet merking med henblikk på dette.
- g) Omsetning av overgangsmotorer og ikke-veigående mobile maskiner der slike motorer er montert, i strid med unntaksbestemmelsene.
- h) Overtredelse av begrensningene som er angitt i artikkel 35 nr. 3 og 4.
- i) Omsetning av en motor som er endret på en slik måte at den ikke lenger er i samsvar med spesifikasjonene for EU-typegodkjenningen.
- j) Montering av en motor i ikke-veigående mobile maskiner til annen bruk enn utelukkende som fastsatt i artikkel 4.
- k) omsetning av en spesialmotor i henhold til artikkel 34 nr. 5 eller 6 til bruk i andre ikke-veigående mobile maskiner enn de som er fastsatt i nevnte numre.
- l) Omsetning av en motor i henhold til artikkel 34 nr. 7 eller 8 og artikkel 58 nr. 9, 10 eller 11 til bruk i andre maskiner enn dem som er fastsatt i nevnte numre.
- m) Omsetning av ikke-veigående mobile maskiner der det er montert motorer som omfattes av EU-typegodkjenning i henhold til denne forordning, uten slik godkjenning.
- n) Omsetning av ikke-veigående mobile maskiner som er i strid med en begrensning for ikke-veigående mobile maskiner nevnt i artikkel 34 nr. 8.

Artikkel 58

Overgangsbestemmelser

1. Uten at det berører kapittel II og III opphever denne forordning ikke en EU-typegodkjenning eller et unntak før datoene for omsetning av motorer som er angitt i vedlegg III.
2. Godkjenningsmyndighetene kan i samsvar med det relevante regelverket som gjaldt 5. oktober 2016, fortsatt gi EU-typegodkjenning fram til de obligatoriske datoene for EU-typegodkjenning av motorer som er angitt i vedlegg III, og kan fortsatt innvilge unntak i samsvar med nevnte lovgivning fram til de obligatoriske datoene for omsetning av motorer som er angitt i vedlegg III.

Medlemsstatene kan i samsvar med det relevante regelverket som gjaldt 5. oktober 2016, fortsatt tillate at motorer bringes i omsetning fram til de obligatoriske datoene for omsetning av motorer som er angitt i vedlegg III.

3. Som unntak fra denne forordning kan motorer som har fått EU-typegodkjenning i henhold til det relevante regelverket som gjaldt 5. oktober 2016, eller som oppfyller kravene som er angitt av Sentralkommisjonen for skipsfart på Rhinen (CCNR) og vedtatt som CCNR trinn II innenfor rammen av Den reviderte konvensjon om skipsfart på Rhinen, fortsatt bringes i omsetning fram til datoene for omsetning av motorer som er angitt i vedlegg III.

I slike tilfeller skal nasjonale myndigheter ikke forby, begrense eller hindre at motorer som er i samsvar med den godkjente typen, bringes i omsetning.

4. Motorer som 5. oktober 2016 ikke var omfattet av virkeområdet for direktiv 97/68/EF, kan fortsatt bringes i omsetning på grunnlag av gjeldende nasjonale regler, dersom slike regler finnes, fram til datoene for omsetning av motorer som er angitt i vedlegg III.

5. Uten at det berører artikkel 5 nr. 3, artikkel 18 nr. 2 og eventuelt direktiv 2008/57/EF og kommisjonsforordning (EU) nr. 1302/2014⁽¹⁾, kan overgangsmotorer og eventuelt ikke-veigående mobile maskiner der disse overgangsmotorene er montert, fortsatt bringes i omsetning i overgangsperioden, forutsatt at maskinen der overgangsmotoren er montert, har produksjonsdato senest 18 måneder etter overgangsperiodens begynnelse.

For motorer i kategori NRE skal medlemsstatene tillate en forlengelse av overgangsperioden og 18-månedersperioden nevnt i første ledd med ytterligere 12 måneder for OEM-produsenter med en samlet årlig produksjon på mindre enn 100 enheter ikke-veigående mobile maskiner utstyrt med forbrenningsmotorer. I beregningen av samlet årlig produksjon skal alle OEM-produsenter som kontrolleres av samme fysiske eller juridiske person, anses som én enkelt OEM-produsent.

For motorer i kategori NRE som brukes i mobile kraner, skal overgangsperioden og 18-månedersperioden nevnt i første ledd forlenges med 12 måneder.

For motorer i kategori NRS med en motoreffekt på mindre enn 19 kW som brukes i snøfresere, skal 18-månedersperioden nevnt i første ledd forlenges med 24 måneder.

6. Med forbehold for nr. 5 i denne artikkel skal overgangsmotorer oppfylle minst ett av følgende krav:

- a) Være i samsvar med motortyper eller motorfamilier med en EU-typegodkjenning som ikke lenger er gyldig i henhold til artikkel 30 nr. 2 bokstav a), og som på motorenes produksjonsdato er omfattet av en gyldig EU-typegodkjenning som overholder de seneste gjeldende utslippsgrensene som er fastsatt i det relevante regelverket som gjaldt 5. oktober 2016.
- b) Tilhøre et effektområde som ikke var omfattet av typegodkjenning for utslipp av forurensende stoffer på unionsplan 5. oktober 2016.
- c) Brukes eller være beregnet på å brukes i en innretning som ikke var omfattet av typegodkjenning for utslipp av forurensende stoffer på unionsplan 5. oktober 2016.

7. Tidsrommet som overgangsmotorer kan bringes i omsetning i, skal begrenses til følgende:

- a) 24 måneder fra gjeldende dato for omsetning av motorer angitt i vedlegg III, i det tilfellet som er angitt i nr. 5 første ledd.
- b) 36 måneder fra gjeldende dato for omsetning av motorer angitt i vedlegg III, i det tilfellet som er angitt i nr. 5 annet og tredje ledd.
- c) 48 måneder fra gjeldende dato for omsetning av motorer angitt i vedlegg III, i det tilfellet som er angitt i nr. 5 fjerde ledd.

8. Produsentene skal sikre at overgangsmotorer som bringes i omsetning i overgangsperioden, oppfyller kravene til merking som er nevnt i artikkel 32 nr. 2 bokstav d).

⁽¹⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 1302/2014 av 18. november 2014 om den tekniske spesifikasjonen for samtrafikkvegne med hensyn til delsystemet «Rullende materiell - lokomotiver og rullende materiell for passasjertrafikk» i Den europeiske unions jernbanesystem (EUT L 356 av 12.12.2014, s. 228).

9. Uten hensyn til artikkel 5 nr. 3, artikkel 18 nr. 2 og artikkel 22 kan medlemsstatene i et tidsrom som slutter senest 17. september 2026, tillate omsetning av motorer i kategori RLL med en største nettoeffekt på mer enn 2 000 kW som ikke overholder utslippsgrensene fastsatt i vedlegg II og skal monteres i lokomotiver som utelukkende kjører på et teknisk isolert jernbanenett med en sporvidde på 1 520 mm. I løpet av dette tidsrommet skal motorene som bringes i omsetning, minst overholde utslippsgrensene som motorer måtte overholde for å kunne bringes i omsetning 31. desember 2011. Godkjenningsmyndighetene i medlemsstatene skal gi EU-typegodkjenning og tillate at slike motorer bringes i omsetning.

10. Uten hensyn til artikkel 5 nr. 3 og artikkel 18 nr. 2 skal medlemsstatene tillate at reservemotorer bringes i omsetning i et tidsrom på høyst 15 år fra de datoene som gjelder for omsetning av trinn V-motorer angitt i vedlegg III, forutsatt at motorene tilhører en kategori som tilsvarer NRS og har en referanseeffekt på minst 19 kW, eller tilhører en kategori som tilsvarer NRG, dersom reservemotoren og den opprinnelige motoren tilhører en motorkategori eller et effektområde som ikke var omfattet av typegodkjenning på unionsplan 31. desember 2016.

11. Uten hensyn til artikkel 5 nr. 3 og artikkel 18 nr. 2 skal medlemsstatene tillate at reservemotorer bringes i omsetning i et tidsrom på høyst 20 år fra de datoene som gjelder for omsetning av trinn V-motorer angitt i vedlegg III, forutsatt at motorene

- a) tilhører kategori NRE, har en referanseeffekt på minst 19 kW og høyst 560 kW og er i samsvar med et utslippstrinn som utløp høyst 20 år før disse motorene ble brakt i omsetning, og som er minst like strengt som de utslippsgrensene som motoren som skal skiftes ut, måtte overholde da den opprinnelig ble brakt i omsetning,
- b) tilhører en kategori som tilsvarer NRE og har en referanseeffekt på mer enn 560 kW, dersom reservemotoren og den opprinnelige motoren tilhører en motorkategori eller et effektområde som ikke var omfattet av typegodkjenning på unionsplan 31. desember 2016.

12. Medlemsstatene kan beslutte ikke å anvende denne forordning i et tidsrom som slutter senest 17. september 2026, på motorer som er montert i innhøstingsmaskiner for bomull.

13. Produsentene skal sikre at reservemotorene overholder kravene til merking som er nevnt i artikkel 32 nr. 2 bokstav e).

Artikkel 59

Rapportering

1. Medlemsstatene skal innen 31. desember 2021 underrette Kommisjonen om anvendelsen av de framgangsmåtene for EU-typegodkjenning som er fastsatt i denne forordning.
2. På grunnlag av opplysningene gitt i henhold til nr. 1 skal Kommisjonen innen 31. desember 2020 framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet om anvendelsen av denne forordning.

Artikkel 60

Gjennomgåelse

1. Innen 31. desember 2018 skal Kommisjonen framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet med en vurdering av muligheten for å fastsette harmoniserte tiltak for ettermontering av utslippsreducerende innretninger i motorer i ikke-veigående mobile maskiner som allerede er brakt i omsetning på unionsmarkedet. Denne rapporten skal også behandle tekniske og økonomiske stimulerings tiltak som et middel til å hjelpe medlemsstatene med å overholde Unionens regelverk for luftkvalitet ved å vurdere mulige tiltak mot luftforurensning i tett befolkede områder, med behørig overholdelse av unionsreglene om statsstøtte.
2. Kommisjonen skal innen 31. desember 2020 framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet med
 - a) en vurdering av mulighetene for ytterligere å redusere utslipp av forurensende stoffer på grunnlag av tilgjengelig teknologi og en nytte- og kostnadsanalyse.

Særlig skal det for motorer i kategori IWP og IWA vurderes om følgende er teknisk og økonomisk mulig:

- i) En ytterligere reduksjon av utslippsgrenseverdiene for partikkelantall og NO_x,
 - ii) en ytterligere reduksjon av faktor A for motorer som helt eller delvis bruker gassformig drivstoff som ledd i klimanøytral drift sammenlignet med dieseldrevne motorer, og
 - iii) tilføyelse av grenseverdier for partikkelantall for de motorkategoriene som det ikke er angitt slike verdier for i vedlegg II til denne forordning,
- b) fastsettelse av mulige relevante typer forurensende stoffer som ikke omfattes av denne forordnings virkeområde.
3. Innen 31. desember 2025 skal Kommisjonen framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet om bruken av unntaksbestemmelsene fastsatt i artikkel 34 nr. 4 og 5 og overvåkingen av resultatene av utslippsprøvingene angitt i artikkel 19 og konklusjonene av denne.

Rapporten skal dessuten inneholde en vurdering av de prøvingene som kreves for EU-typegodkjenning som angitt i artikkel 24 og 25, med særlig fokus på i hvilken grad disse prøvingene tilsvarer virkelige driftsforhold for motorer, og den skal også inneholde en vurdering av om det er mulig å innføre prøvinger av utslipp av forurensende partikler som en del av prøvingen i bruk angitt i artikkel 19.

4. Rapportene nevnt i nr. 2 og 3 skal

- a) utarbeides på grunnlag av samråd med relevante berørte parter,
- b) ta hensyn til gjeldende EU-standarder og internasjonale standarder på dette området og
- c) følges av forslag til regelverk dersom det er hensiktsmessig.

Artikkel 61

Endringer i direktiv 97/68/EF

I direktiv 97/68/EF gjøres følgende endringer:

1) I artikkel 9 nr. 4a skal nye ledd lyde:

«Som unntak fra første ledd kan medlemsstatene på anmodning fra en OEM-produsent tillate omsetning av motorer som overholder utslippsgrenseverdiene for trinn III A, forutsatt at disse motorene er beregnet på montering i ikke-veigående mobile maskiner som skal brukes i eksplosjonsfarlige omgivelser, som definert i artikkel 2 nr. 5 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/34/EU(*)».

Produsentene skal dokumentere overfor godkjenningsmyndigheten at motorene utelukkende monteres i ikke-veigående mobile maskiner som er sertifisert for å oppfylle disse kravene. Slike motorer skal påføres en etikett med teksten «Motor til begrenset bruk i maskiner produsert av» etterfulgt av navnet på OEM-produsenten og den entydige henvisningen til det aktuelle unntaket, ved siden av motorens lovfestede merking angitt i vedlegg I avsnitt 3.

Som unntak fra første ledd kan medlemsstatene gi EU-typegodkjenning og tillate omsetning av motorer i kategori RLL med en største nettoeffekt på mer enn 2 000 kW som ikke overholder utslippsgrensene fastsatt i vedlegg II, og som skal monteres i lokomotiver som utelukkende kjører på et teknisk isolert jernbanenett med sporvidde 1 520 mm. Disse motorene skal minst overholde utslippsgrensene som motorer måtte overholde for å kunne bringes i omsetning 31. desember 2011.

(*) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/34/EU av 26. februar 2014 om harmonisering av medlemsstatenes lovgivning om utstyr og sikringsystemer til bruk i eksplosjonsfarlige omgivelser (EUT L 96 av 29.3.2014, s. 309).»

2) I artikkel 10 skal nytt nr. 8 lyde:

«8. Medlemsstatene kan beslutte ikke å anvende dette direktiv på motorer som er montert i innhøstingsmaskiner for bomull.»

Artikkel 62

Endring av forordning (EU) nr. 1024/2012

I vedlegget til forordning (EU) nr. 1024/2012 skal nytt nr. 9 lyde:

«9. Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/1628 av 14. september 2016 om krav til utslippsgrenser for forurensende gasser og partikler og typegodkjenning av forbrenningsmotorer til ikke-veigående mobile maskiner, om endring av forordning (EU) nr. 1024/2012 og (EU) nr. 167/2013 og om endring og oppheving av direktiv 97/68/EF(*): Artikkel 44.

(*) EUT L 252 av 16.9.2016, s. 53.»

Artikkel 63

Endring av forordning (EU) nr. 167/2013

I artikkel 19 i forordning (EU) nr. 167/2013 gjøres følgende endringer:

1) Nr. 3 skal lyde:

«3. Bestemmelsene om motorkategorier, grenser for eksosutslipp, prøvingscykluser, utslippsperioder, krav til eksosutslipp, overvåking av utslipp fra motorer i bruk og gjennomføring av målinger og prøvinger samt overgangsbestemmelsene og bestemmelsene som tillater tidlig EU-typegodkjenning og omsetning av trinn V-motorer, som er fastsatt for ikke-veigående mobile maskiner i europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/1628(*) og delegerte rettsakter og gjennomføringsrettsakter vedtatt i henhold til nevnte forordning, får anvendelse.

Med sikte på å bringe i omsetning, registrere eller ta i bruk traktorer i kategori T2, T4.1 og C2 skal motorene i effektområdet 56–130 kW som oppfyller trinn III B-kravene, anses som overgangsmotorer som definert i artikkel 3 nr. 32 i forordning (EU) 2016/1628.

(*) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2016/1628 av 14. september 2016 om krav til utslippsgrenser for forurensende gasser og partikler og typegodkjenning av forbrenningsmotorer til ikke-veigående mobile maskiner, om endring av forordning (EU) nr. 1024/2012 og (EU) nr. 167/2013 og om endring og oppheving av direktiv 97/68/EF (EUT L 252 av 16.9.2016, s. 53).»

2) I nr. 6 skal nytt ledd lyde:

«Som unntak fra prinsippet som er angitt i annet ledd, gis Kommissjonen myndighet til innen 31. desember 2016 å endre delegert kommisjonsforordning (EU) nr. 2015/96(*) slik at:

- a) utsettelsesperioden som er nevnt i artikkel 11 nr. 4 i delegert forordning (EU) 2015/96, er fire år for EU-typegodkjenning av traktorer i kategori T2, T4.1 og C2, og
- b) fleksibiliteten som er tillatt i henhold til nr. 1.1.1 i vedlegg V til delegert forordning (EU) 2015/96, økes til 150 % for traktorer i kategori T2, T4.1 og C2 i henhold til den fleksible ordningen nevnt i artikkel 14 i denne delegerte forordning.

(*) Delegert kommisjonsforordning (EU) 2015/96 av 1. oktober 2014 om utfylling av europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 167/2013 med hensyn til krav til miljøprestasjon og framdriftsyttelse for jordbruks- og skogbrukskjøretøyer (EUT L 16 av 23.1.2015, s. 1).»

*Artikkel 64***Oppheving**

1. Med forbehold for artikkel 58 nr. 1–4 i denne forordning oppheves direktiv 97/68/EF med virkning fra 1. januar 2017.
2. Henvisninger til det opphevede direktivet skal forstås som henvisninger til denne forordning.

*Artikkel 65***Ikrafttredelse og anvendelse**

1. Denne forordning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.
2. Denne forordning får anvendelse fra 1. januar 2017, med unntak av artikkel 61, som får anvendelse fra 6. oktober 2016.

Fra 6. oktober 2016 skal godkjenningmyndighetene ikke nekte å gi EU-typegodkjenning til en ny motortype eller motorfamilie eller forby at den bringes i omsetning, dersom den aktuelle motortypen eller motorfamilien overholder kapittel II, III, IV og VIII og de delegerte rettsakter og gjennomføringsrettsakter som er vedtatt i henhold til denne forordning.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg 14. september 2016.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

President

For Rådet

I. KORČOK

Formann

VEDLEGG I

Definisjon av motorunderkategorier nevnt i artikkel 4

Tabell I-1: Underkategorier av motorkategori NRE definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 1)

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	Referanseeffekt	
NRE	Variabelt		$0 < P < 8$	NRE-v-1	Største nettoeffekt	
			$8 \leq P < 19$	NRE-v-2		
			$19 \leq P < 37$	NRE-v-3		
			$37 \leq P < 56$	NRE-v-4		
			$56 \leq P < 130$	NRE-v-5		
			$130 \leq P \leq 560$	NRE-v-6		
			$P > 560$	NRE-v-7		
	Konstant			$0 < P < 8$	NRE-c-1	Nominell nettoeffekt
				$8 \leq P < 19$	NRE-c-2	
				$19 \leq P < 37$	NRE-c-3	
				$37 \leq P < 56$	NRE-c-4	
				$56 \leq P < 130$	NRE-c-5	
				$130 \leq P \leq 560$	NRE-c-6	
				$P > 560$	NRE-c-7	

Tabell I-2: Underkategorier av motorkategori NRG definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 2)

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	Referanseeffekt
NRG	Alle	Variabelt	$P > 560$	NRG-v-1	Største nettoeffekt
		Konstant	$P > 560$	NRG-c-1	Nominell nettoeffekt

Tabell I-3: Underkategorier av motorkategori NRSh definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 3)

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Slagvolum (cm ³)	Underkategori	Referanseeffekt
NRSh	SI	Variabelt eller konstant	$0 < P < 19$	$SV < 50$	NRSh-v-1a	Største nettoeffekt
				$SV \geq 50$	NRSh-v-1b	

Tabell I-4: Underkategorier av motorkategori NRS definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 4)

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Slagvolum (cm ³)	Underkategori	Referanseeffekt	
NRS	SI	Variabelt \geq 3 600 o/min eller konstant	$0 < P < 19$	$80 \leq SV < 225$	NRS-vr-1a	Største nettoeffekt	
				$SV \geq 225$	NRS-vr-1b		
				$80 \leq SV < 225$	NRS-vi-1a		
				$SV \geq 225$	NRS-vi-1b		
		Variabelt $<$ 3 600 o/min	$19 \leq P < 30$	$SV \leq 1000$	NRS-v-2a	Største nettoeffekt	
				$SV > 1000$	NRS-v-2b		
				$30 \leq P < 56$	Alle	NRS-v-3	Største nettoeffekt

For motorer < 19 kW med $SV < 80$ cm³ i andre maskiner enn håndholdte maskiner skal motorer i kategori NRSh brukes.

Tabell I-5: Underkategorier av motorkategori IWP definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 5)

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	Referanseeffekt
IWP	Alle	Variabelt	$19 \leq P < 75$	IWP-v-1	Største nettoeffekt
			$75 \leq P < 130$	IWP-v-2	
			$130 \leq P < 300$	IWP-v-3	
			$P \geq 300$	IWP-v-4	
		Konstant	$19 \leq P < 75$	IWP-c-1	Nominell nettoeffekt
			$75 \leq P < 130$	IWP-c-2	
			$130 \leq P < 300$	IWP-c-3	
			$P \geq 300$	IWP-c-4	

Tabell I-6: Underkategorier av motorkategori IWA definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 6)

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	Referanseeffekt
IWA	Alle	Variabelt	$19 \leq P < 75$	IWA-v-1	Største nettoeffekt
			$75 \leq P < 130$	IWA-v-2	
			$130 \leq P < 300$	IWA-v-3	
			$P \geq 300$	IWA-v-4	

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	Referanseeffekt
		Konstant	$19 \leq P < 75$	IWA-c-1	Nominell nettoeffekt
			$75 \leq P < 130$	IWA-c-2	
			$130 \leq P < 300$	IWA-c-3	
			$P \geq 300$	IWA-c-4	

Tabell I-7: Underkategorier av motorkategori RLL definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 7)

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	Referanseeffekt
RLL	Alle	Variabelt	$P > 0$	RLL-v-1	Største nettoeffekt
		Konstant	$P > 0$	RLL-c-1	Nominell nettoeffekt

Tabell I-8: Underkategorier av motorkategori RLR definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 8)

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	Referanseeffekt
RLR	Alle	Variabelt	$P > 0$	RLR-v-1	Største nettoeffekt
		Konstant	$P > 0$	RLR-c-1	Nominell nettoeffekt

Tabell I-9: Underkategorier av motorkategori SMB definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 9)

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	Referanseeffekt
SMB	SI	Variabelt eller konstant	$P > 0$	SMB-v-1	Største nettoeffekt

Tabell I-10: Underkategorier av motorkategori ATS definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 10)

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	Referanseeffekt
ATS	SI	Variabelt eller konstant	$P > 0$	ATS-v-1	Største nettoeffekt

VEDLEGG II

Grenser for eksosutslipp nevnt i artikkel 18 nr. 2

Tabell II-1: Utslippsgrenser i trinn V for motorkategori NRE definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 1)

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tennings-type	CO	HC	NO _x	Partikkel-masse	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
Trinn V	NRE-v-1 NRE-c-1	0 < P < 8	KT	8,00	(HC + NO _x ≤ 7,50)		0,40 ^(*)	—	1,10
Trinn V	NRE-v-2 NRE-c-2	8 ≤ P < 19	KT	6,60	(HC + NO _x ≤ 7,50)		0,40	—	1,10
Trinn V	NRE-v-3 NRE-c-3	19 ≤ P < 37	KT	5,00	(HC + NO _x ≤ 4,70)		0 015	1 × 10 ¹²	1,10
Trinn V	NRE-v-4 NRE-c-4	37 ≤ P < 56	KT	5,00	(HC + NO _x ≤ 4,70)		0 015	1 × 10 ¹²	1,10
Trinn V	NRE-v-5 NRE-c-5	56 ≤ P < 130	Alle	5,00	0,19	0,40	0 015	1 × 10 ¹²	1,10
Trinn V	NRE-v-6 NRE-c-6	130 ≤ P ≤ 560	Alle	3,50	0,19	0,40	0 015	1 × 10 ¹²	1,10
Trinn V	NRE-v-7 NRE-c-7	P > 560	Alle	3,50	0,19	3,50	0 045	—	6,00

(*) 0,60 for luftkjølte motorer med direkte innsprøyting som kan startes for hånd.

Tabell II-2: Utslippsgrenser i trinn V for motorkategori NRG definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 2)

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tennings-type	CO	HC	NO _x	Partikkel-masse	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
Trinn V	NRG-v-1 NRG-c-1	P > 560	Alle	3,50	0,19	0,67	0,03 ⁵	—	6,00

Tabell II-3: Utslippsgrenser i trinn V for motorkategori NRSh definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 3)

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tennings-type	CO	HC + NO _x
		kW		g/kWh	g/kWh
Trinn V	NRSh-v-1a	0 < P < 19	S ¹	805	50
Trinn V	NRSh-v-1b			603	72

Tabell II-4: Utslippsgrenser i trinn V for motorkategori NRS definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 4)

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tenningsstype	CO	HC + NO _x
		kW		g/kWh	g/kWh
Trinn V	NRS-vr-1a NRS-vi-1a	0 < P < 19	S ^t	610	10
Trinn V	NRS-vr-1b NRS-vi-1b			610	8
Trinn V	NRS-v-2a	19 ≤ P ≤ 30		610	8
Trinn V	NRS-v-2b NRS-v-3	19 ≤ P < 56		4,40(*)	2,70(*)

(*) Valgfritt og som alternativ, enhver kombinasjon av verdier som samsvarer med ligningen $(HC + NO_x) \times CO,784 \leq 8,57$ og følgende vilkår: $CO \leq 20,6$ g/kWh og $(HC + NO_x) \leq 2,7$ g/kWh

Tabell II-5: Utslippsgrenser i trinn V for motorkategori IWP definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 5)

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tenningsstype	CO	HC	NO _x	Partikkelmasse	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
Trinn V	IWP-v-1 IWP-c-1	19 ≤ P < 75	Alle	5,00	(HC + NO _x ≤ 4,70)		0,3 ^o	—	6,00
Trinn V	IWP-v-2 IWP-c-2	75 ≤ P < 130	Alle	5,00	(HC + NO _x ≤ 5,40)		0,14	—	6,00
Trinn V	IWP-v-3 IWP-c-3	130 ≤ P < 300	Alle	3,50	1,00	2,10	0,10	—	6,00
Trinn V	IWP-v-4 IWP-c-4	P ≥ 300	Alle	3,50	0,19	1,80	0 015	1 × 10 ¹²	6,00

Tabell II-6: Utslippsgrenser i trinn V for motorkategori IWA definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 6)

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tenningsstype	CO	HC	NO _x	Partikkelmasse	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
Trinn V	IWA-v-1 IWA-c-1	19 ≤ P < 75	Alle	5,00	(HC + NO _x ≤ 4,70)		0,3 ^o	—	6,00
Trinn V	IWA-v-2 IWA-c-2	75 ≤ P < 130	Alle	5,00	(HC + NO _x ≤ 5,40)		0,14	—	6,00

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tennings-type	CO	HC	NO _x	Partikkel-masse	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
Trinn V	IWA-v-3 IWA-c-3	$130 \leq P < 300$	Alle	3,50	1,00	2,10	0,10	—	6,00
Trinn V	IWA-v-4 IWA-c-4	$P \geq 300$	Alle	3,50	0,19	1,80	0 015	1×10^{12}	6,00

Tabell II-7: Utslippsgrenser i trinn V for motorkategori RLL definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 7)

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tennings-type	CO	HC	NO _x	Partikkel-masse	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
Trinn V	RLL-c-1 RLL-v-1	$P > 0$	Alle	3,50	(HC + NO _x ≤ 4,00)		0,02 ^s	—	6,00

Tabell II-8: Utslippsgrenser i trinn V for motorkategori RLR definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 8)

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tennings-type	CO	HC	NO _x	Partikkel-masse	PN	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
Trinn V	RLR-c-1 RLR-v-1	$P > 0$	Alle	3,50	0,19	2,00	0,01 ^s	1×10^{12}	6,00

Tabell II-9: Utslippsgrenser i trinn V for motorkategori SMB definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 9)

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tennings-type	CO	NO _x	HC
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh
Trinn V	SMB-v-1	$P > 0$	SI	27 ^s	—	75

Tabell II-10: Utslippsgrenser i trinn V for motorkategori ATS definert i artikkel 4 nr. 1 punkt 10)

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tennings-type	CO	HC + NO _x
		kW		g/kWh	g/kWh
Trinn V	ATS-v-1	$P > 0$	S ^t	400	8

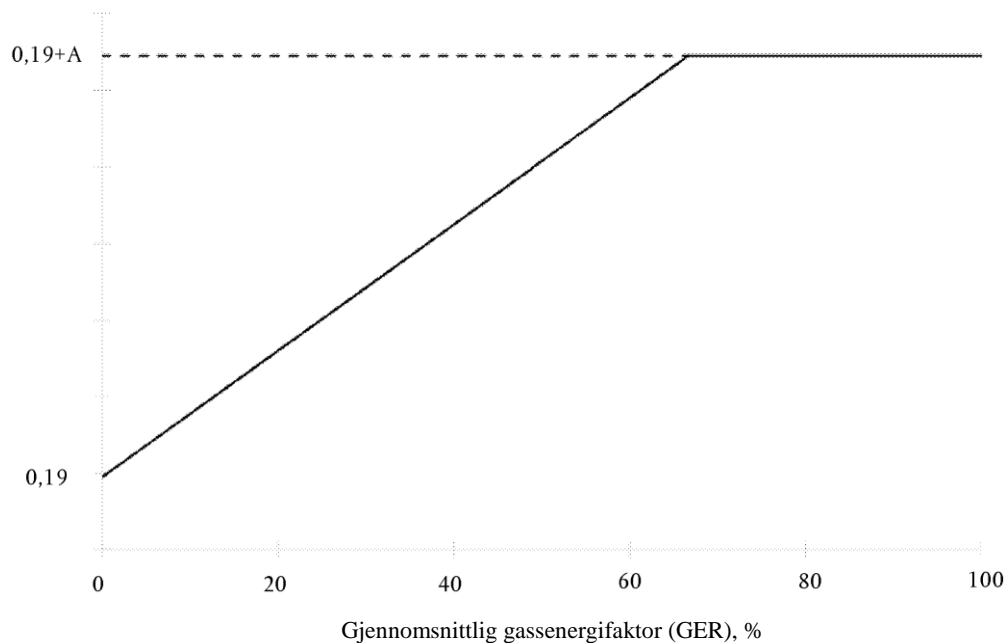
Særlige bestemmelser om grenser for samlet utslipp av hydrokarboner (HC) for motorer som helt eller delvis bruker gassformig drivstoff

1. For underkategoriene der en faktor A er definert, erstattes grensen for utslipp av HC for motorer som helt eller delvis bruker gassformig drivstoff, som er angitt i tabell II-1 til II-10, med en grense som beregnes ved hjelp av følgende formel:

$$HC = 0,19 + (1,5 \times A \times GER)$$

der GER er det gjennomsnittlige gass-/energiforholdet for den relevante prøvingscyklusen. Dersom både en stasjonær og en variabel prøvingscyklus anvendes, skal GER bestemmes ut fra den stasjonære prøvingscyklusen med varmstart. Dersom mer enn én stasjonær prøvingscyklus anvendes, skal gjennomsnittlig GER bestemmes for hver enkelt syklus.

Dersom den beregnede grensen for HC overstiger verdien på $0,19 + A$, skal grensen for HC settes til $0,19 + A$.

Figur 1. Diagram som viser grensen for utslipp av HC som funksjon av gjennomsnittlig GER

2. For underkategorier med en kombinert grense for HC og NO_x skal den kombinerte grensen for HC og NO_x reduseres med 0,19 g/kWh og få anvendelse bare på NO_x .
3. Formelen får ikke anvendelse på motorer som ikke bruker gassformig drivstoff.

VEDLEGG III

Tidsplan for anvendelse av denne forordning ved EU-typegodkjenning og omsetning

Tabell III-1: Datoer for anvendelse av denne forordning på motorkategori NRE

Kategori	Tenningsstype	Effektområde (kW)	Underkategori	Obligatorisk dato for anvendelse av denne forordning på	
				EU-typegodkjenning av motorer	omsetning av motorer
NRE	KT	$0 < P < 8$	NRE-v-1 NRE-c-1	1. januar 2018	1. januar 2019
	KT	$8 \leq P < 19$	NRE-v-2 NRE-c-2		
	KT	$19 \leq P < 37$	NRE-v-3 NRE-c-3	1. januar 2018	1. januar 2019
		$37 \leq P < 56$	NRE-v-4 NRE-c-4		
	Alle	$56 \leq P < 130$	NRE-v-5 NRE-c-5	1. januar 2019	1. januar 2020
		$130 \leq P \leq 560$	NRE-v-6 NRE-c-6	1. januar 2018	1. januar 2019
		$P > 560$	NRE-v-7 NRE-c-7	1. januar 2018	1. januar 2019

Tabell III-2: Datoer for anvendelse av denne forordning på motorkategori NRG

Kategori	Tenningsstype	Effektområde (kW)	Underkategori	Obligatorisk dato for anvendelse av denne forordning på	
				EU-typegodkjenning av motorer	omsetning av motorer
NRG	Alle	$P > 560$	NRG-v-1 NRG-c-1	1. januar 2018	1. januar 2019

Tabell III-3: Datoer for anvendelse av denne forordning på motorkategori NRSh

Kategori	Tenningsstype	Effektområde (kW)	Underkategori	Obligatorisk dato for anvendelse av denne forordning på	
				EU-typegodkjenning av motorer	omsetning av motorer
NRSh	SI	$0 < P < 19$	NRSh-v-1a NRSh-v-1b	1. januar 2018	1. januar 2019

Tabell III-4: Datoer for anvendelse av denne forordning på motorkategori NRS

Kategori	Tennings- type	Effektområde (kW)	Underkategori	Obligatorisk dato for anvendelse av denne forordning på	
				EU-typegodkjenning av motorer	omsetning av motorer
NRS	SI	$0 < P < 56$	NRS-vr-1a NRS-vi-1a NRS-vr-1b NRS-vi-1b NRS-v-2a NRS-v-2b NRS-v-3	1. januar 2018	1. januar 2019

Tabell III-5: Datoer for anvendelse av denne forordning på motorkategori IWP

Kategori	Tennings- type	Effektområde (kW)	Underkategori	Obligatorisk dato for anvendelse av denne forordning på	
				EU-typegodkjenning av motorer	omsetning av motorer
IWP	Alle	$19 \leq P < 300$	IWP-v-1 IWP-c-1 IWP-v-2 IWP-c-2 IWP-v-3 IWP-c-3	1. januar 2018	1. januar 2019
		$P \geq 300$	IWP-v-4 IWP-c-4	1. januar 2019	1. januar 2020

Tabell III-6: Datoer for anvendelse av denne forordning på motorkategori IWA

Kategori	Tennings- type	Effektområde (kW)	Underkategori	Obligatorisk dato for anvendelse av denne forordning på	
				EU-typegodkjenning av motorer	omsetning av motorer
IWA	Alle	$19 \leq P < 300$	IWA-v-1 IWA-c-1 IWA-v-2 IWA-c-2 IWA-v-3 IWA-c-3	1. januar 2018	1. januar 2019
		$P \geq 300$	IWA-v-4 IWA-c-4	1. januar 2019	1. januar 2020

Tabell III-7: Datoer for anvendelse av denne forordning på motorkategori RLL

Kategori	Tennings- type	Effektområde (kW)	Underkategori	Obligatorisk dato for anvendelse av denne forordning på	
				EU-typegodkjenning av motorer	omsetning av motorer
RLL	Alle	P > 0	RLL-v-1 RLL-c-1	1. januar 2020	1. januar 2021

Tabell III-8: Datoer for anvendelse av denne forordning på motorkategori RLR

Kategori	Tennings- type	Effektområde (kW)	Underkategori	Obligatorisk dato for anvendelse av denne forordning på	
				EU-typegodkjenning av motorer	omsetning av motorer
RLR	Alle	P > 0	RLR-v-1 RLR-c-1	1. januar 2020	1. januar 2021

Tabell III-9: Datoer for anvendelse av denne forordning på motorkategori SMB

Kategori	Tennings- type	Effektområde (kW)	Underkategori	Obligatorisk dato for anvendelse av denne forordning på	
				EU-typegodkjenning av motorer	omsetning av motorer
SMB	SI	P > 0	SMB-v-1	1. januar 2018	1. januar 2019

Tabell III-10: Datoer for anvendelse av denne forordning på motorkategori ATS

Kategori	Tennings- type	Effektområde (kW)	Underkategori	Obligatorisk dato for anvendelse av denne forordning på	
				EU-typegodkjenning av motorer	omsetning av motorer
ATS	SI	P > 0	ATS-v-1	1. januar 2018	1. januar 2019

VEDLEGG IV

Stasjonære prøvingscykluser for motorer i ikke-veigående mobile maskiner (NRSC)

Tabell IV-1: NRSC-prøvingssykluser for motorer i kategori NRE

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	NRSC
NRE	Variabelt	Motor med variabelt turtall som har en referanseeffekt på mindre enn 19 kW	NRE-v-1 NRE-v-2	G2 eller C1
		Motor med variabelt turtall som har en referanseeffekt på minst 19 kW, men høyst 560 kW	NRE-v-3 NRE-v-4 NRE-v-5 NRE-v-6	C1
		Motor med variabelt turtall som har en referanseeffekt på mer enn 560 kW	NRE-v-7	C1
	Konstant	Motor med konstant turtall	NRE-c-1 NRE-c-2 NRE-c-3 NRE-c-4 NRE-c-5 NRE-c-6 NRE-c-7	D2

Tabell IV-2: NRSC-prøvingssykluser for motorer i kategori NRG

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	NRSC
NRG	Variabelt	Motor med variabelt turtall til aggregat	NRG-v-1	C1
	Konstant	Motor med konstant turtall til aggregat	NRG-c-1	D2

Tabell IV-3: NRSC-prøvingssykluser for motorer i kategori NRSh

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	NRSC
NRSh	Variabelt eller konstant	Motor som har en referanseeffekt på høyst 19 kW, til bruk i håndholdte maskiner	NRSh-v-1a NRSh-v-1b	G3

Tabell IV-4: NRSC-prøvingssykluser for motorer i kategori NRS

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	NRSC
NRS	Variabelt < 3600 o/min	Motor med variabelt turtall som har en referanseeffekt på høyst 19 kW, beregnet på drift med < 3 600 o/min	NRS-vi-1a NRS-vi-1b	G1

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	NRSC
	Variabelt ≥ 3 600 o/min eller konstant	Motor med variabelt turtall som har en referanseeffekt på høyst 19 kW, beregnet på drift med ≥ 3 600 o/min, motor med konstant turtall som har en referanseeffekt på høyst 19 kW	NRS-vr-1a NRS-vr-1b	G2
	Variabelt eller konstant	Motor som både har en referanseeffekt på mellom 19 kW og 30 kW og et totalt slagvolum på mindre enn 1 liter	NRS-v-2a	G2
Motor som har en referanseeffekt på mer enn 19 kW, unntatt motor som både har en referanseeffekt på mellom 19 kW og 30 kW og et totalt slagvolum på mindre enn 1 liter		NRS-v-2b NRS-v-3	C2	

Tabell IV-5: NRSC-prøvingssykluser for motorer i kategori IWP

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	NRSC
IWP	Variabelt	Motor med variabelt turtall beregnet på framdrift som arbeider på en propellkurve med fast stigning	IWP-v-1 IWP-v-2 IWP-v-3 IWP-v-4	E3
	Konstant	Motor med konstant turtall beregnet på framdrift som arbeider med propell med vribar stigning eller elektrisk tilkopleing	IWP-c-1 IWP-c-2 IWP-c-3 IWP-c-4	E2

Tabell IV-6: NRSC-prøvingssykluser for motorer i kategori IWA

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	NRSC
IWA	Variabelt	Motor med variabelt turtall beregnet på å brukes som hjelpemotor i fartøyer for fart på innlands vannveier	IWA-v-1 IWA-v-2 IWA-v-3 IWA-v-4	C1
	Konstant	Motor med konstant turtall beregnet på å brukes som hjelpemotor i fartøyer for fart på innlands vannveier	IWA-c-1 IWA-c-2 IWA-c-3 IWA-c-4	D2

Tabell IV-7: NRSC-prøvingssykluser for motorer i kategori RLL

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	NRSC
RLL	Variabelt	Motor med variabelt turtall til framdrift av lokomotiver	RLL-v-1	F
	Konstant	Motor med konstant turtall til framdrift av lokomotiver	RLL-c-1	D2

Tabell IV-8: NRSC-prøvingssykluser for motorer i kategori RLR

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	NRSC
RLR	Variabelt	Motor med variabelt turtall til framdrift av skinnegående motorvogner	RLR-v-1	C1
	Konstant	Motor med konstant turtall til framdrift av skinnegående motorvogner	RLR-c-1	D2

Tabell IV-9: NRSC-prøvingssykluser for motorer i kategori SMB

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	NRSC
SMB	Variabelt eller konstant	Motorer til framdrift av snøscootere	SMB-v-1	H

Tabell IV-10: NRSC-prøvingssykluser for motorer i kategori ATS

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	NRSC
ATS	Variabelt eller konstant	Motorer til framdrift av ATV-er eller UTV-er	ATS-v-1	G1

Variable prøvingssykluser for motorer i ikke-veigående mobile maskiner

Tabell IV-11: Variabel prøvingssyklus for motorer i ikke-veigående mobile maskiner i kategori NRE

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	
NRE	Variabelt	Motor med variabelt turtall som har en referanseeffekt på minst 19 kW, men høyst 560 kW	NRE-v-3 NRE-v-4 NRE-v-5 NRE-v-6	NRTC

Tabell IV-12: Variabel prøvingssyklus for motorer i ikke-veigående mobile maskiner i kategori NRS⁽¹⁾

Kategori	Turtall	Formål	Under-kategori	
NRS	Variabelt eller konstant	Motor som har en referanseeffekt på mer enn 19 kW, unntatt motor som både har en referanseeffekt på mellom 19 kW og 30 kW og et totalt slagvolum på mindre enn 1 liter	NRS-v-2b NRS-v-3	LSI-NRTC

⁽¹⁾ Gjelder bare for motorer med høyeste prøvingsturtall på $\leq 3\,400$ o/min.

VEDLEGG V

Utslippsperioder (EDP) nevnt i artikkel 25 nr. 1

Tabell V-1: Utslippsperiode for motorkategori NRE

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	EDP (timer)	
NRE	Variabelt		$0 < P < 8$	NRE-v-1	3000	
			$8 \leq P < 19$	NRE-v-2		
			$19 \leq P < 37$	NRE-v-3	5000	
			$37 \leq P < 56$	NRE-v-4	8000	
			$56 \leq P < 130$	NRE-v-5		
			$130 \leq P \leq 560$	NRE-v-6		
			Alle		$P > 560$	NRE-v-7
	Konstant			$0 < P < 8$	NRE-c-1	3000
				$8 \leq P < 19$	NRE-c-2	
				$19 \leq P < 37$	NRE-c-3	
				$37 \leq P < 56$	NRE-c-4	8000
				$56 \leq P < 130$	NRE-c-5	
				$130 \leq P \leq 560$	NRE-c-6	
				$P > 560$	NRE-c-7	

Tabell V-2: Utslippsperiode for motorkategori NRG

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	EDP (timer)
NRG	Alle	Konstant	$P > 560$	NRG-v-1	8000
		Variabelt		NRG-c-1	

Tabell V-3: Utslippsperiode for motorkategori NRSh

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Slagvolum (cm ³)	Underkategori	EDP (timer)
NRSh	SI	Variabelt eller konstant	$0 < P < 19$	$SV < 50$	NRSh-v-1a	50/125/300 ⁽¹⁾
				$SV \geq 50$	NRSh-v-1b	

⁽¹⁾ EDP-timer tilsvarende EDP-kategori kat. 1/kat. 2/kat. 3 som definert i de delegerte rettsakter vedtatt i henhold til denne forordning.

Tabell V-4: Utslippsperiode for motorkategori NRS

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Slagvolum (cm ³)	Underkategori	EDP (timer)
NRS	SI	Variabelt $\geq 3\ 600$ o/min, eller konstant	$0 < P < 19$	$80 \leq SV < 225$	NRS-vr-1a	125/250/500 ⁽¹⁾
		Variabelt $< 3\ 600$ o/min			NRS-vi-1a	
		Variabelt $\geq 3\ 600$ o/min, eller konstant		$SV \geq 225$	NRS-vr-1b	250/500/1 000 ⁽¹⁾
		Variabelt < 3600 o/min			NRS-vi-1b	
		Variabelt eller konstant	$19 \leq P < 30$	$SV \leq 1000$	NRS-v-2a	1000
				$SV > 1000$	NRS-v-2b	5000
			$30 \leq P < 56$	Alle	NRS-v-3	5000

⁽¹⁾ EDP-timer tilsvarende EDP-kategori kat. 1/kat. 2/kat. 3 som definert i de delegerte rettsakter vedtatt i henhold til denne forordning.

Tabell V-5: Utslippsperiode for motorkategori IWP

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	EDP (timer)
IWP	Alle	Variabelt	$19 \leq P < 75$	IWP-v-1	10000
			$75 \leq P < 130$	IWP -v-2	
			$130 \leq P < 300$	IWP -v-3	
			$P \geq 300$	IWP -v-4	
		Konstant	$19 \leq P < 75$	IWP -c-1	10000
			$75 \leq P < 130$	IWP -c-2	
			$130 \leq P < 300$	IWP -c-3	
			$P \geq 300$	IWP -c-4	

Tabell V-6: Utslippsperiode for motorkategori IWA

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	EDP (timer)
IWA	Alle	Variabelt	$19 \leq P < 75$	IWA-v-1	10000
			$75 \leq P < 130$	IWA -v-2	
			$130 \leq P < 300$	IWA -v-3	
			$P \geq 300$	IWA -v-4	

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	EDP (timer)
		Konstant	$19 \leq P < 75$	IWA -c-1	10000
			$75 \leq P < 130$	IWA -c-2	
			$130 \leq P < 300$	IWA -c-3	
			$P \geq 300$	IWA -c-4	

Tabell V-7: Utslippsperiode for motorkategori RLL

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	EDP (timer)
RLL	Alle	Variabelt	$P > 0$	RLL-v-1	10000
		Konstant	$P > 0$	RLL-c-1	

Tabell V-8: Utslippsperiode for motorkategori RLR

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	EDP (timer)
RLR	Alle	Variabelt	$P > 0$	RLR-v-1	10000
		Konstant	$P > 0$	RLR-c-1	

Tabell V-9: Utslippsperiode for motorkategori SMB

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	EDP (timer)
SMB	SI	Variabelt eller konstant	$P > 0$	SMB-v-1	400 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Alternativt er en utslippsperiode på 8 000 km tillatt.

Tabell V-10: Utslippsperiode for motorkategori ATS

Kategori	Tennings-type	Turtall	Effektområde (kW)	Underkategori	EDP (timer)
ATS	SI	Variabelt eller konstant	$P > 0$	ATS-v-1	500/1 000 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ EDP-timer tilsvarende følgende totale slagvolumer: $< 100 \text{ cm}^3 \geq 100 \text{ cm}^3$.

VEDLEGG VI

Utslippsgrenseverdier for spesialmotorer nevnt i artikkel 34 nr. 5

Tabell VI-1: Utslippsgrenseverdier for spesialmotorer i motorkategori NRE

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tenningstype	CO	HC	NO _x	Partikkelmasse	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	
Spesialmotorer	NRE-v-1 NRE-c-1	0 < P < 8	KT	8	7,5		0,4	6,0
Spesialmotorer	NRE-v-2 NRE-c-2	8 ≤ P < 19	KT	6,6	7,5		0,4	6,0
Spesialmotorer	NRE-v-3 NRE-c-3	19 ≤ P < 37	KT	5,5	7,5		0,6	6,0
Spesialmotorer	NRE-v-4 NRE-c-4	37 ≤ P < 56	KT	5,0	4,7		0,4	6,0
Spesialmotorer	NRE-v-5 NRE-c-5	56 ≤ P < 130	Alle	5,0	4,0		0,3	6,0
Spesialmotorer	NRE-v-6 NRE-c-6	130 ≤ P ≤ 560	Alle	3,5	4,0		0,2	6,0
Spesialmotorer	NRE-v-7 NRE-c-7	P > 560	Alle	3,5	6,4		0,2	6,0

Tabell VI-2: Utslippsgrenseverdier for spesialmotorer i motorkategori NRG

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tenningstype	CO	HC	NO _x	Partikkelmasse	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	
Spesialmotorer	NRG-c-1	P > 560	Alle	3,5	6,4		0,2	6,0
	NRG-v-1							

Tabell VI-3: Utslippsgrenseverdier for spesialmotorer i motorkategori RLL

Utslippstrinn	Motorunderkategori	Effektområde	Tenningstype	CO	HC	NO _x	Partikkelmasse	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	
Spesialmotorer	RLL-v-1 RLL-c-1	P ≤ 560	Alle	3,5	(HC + NO _x ≤ 4,0)		0,2	6,0
Spesialmotorer	RLL-v-1 RLL-c-1	P > 560 kW	Alle	3,5	0,5	6,0	0,2	6,0
Spesialmotorer	RLL-v-1 RLL-c-1	P > 2000 kW og SVc ⁽¹⁾ > 5 liter	Alle	3,5	0,4	7,4	0,2	6,0

(1) Slagvolum per sylinder.